MANOGAT • Year 40 • Issue 17 • 10 December 2021 • Magsar Sud 7, Samvat 2078 • Yugabd 5123 • Price : Rs. 5/- • Pages : 28

ચીફ ઓફ ડિફેન્સ
જનરલ બિપિન રાવતને શ્રદ્ધાંજલિ

મનોગત

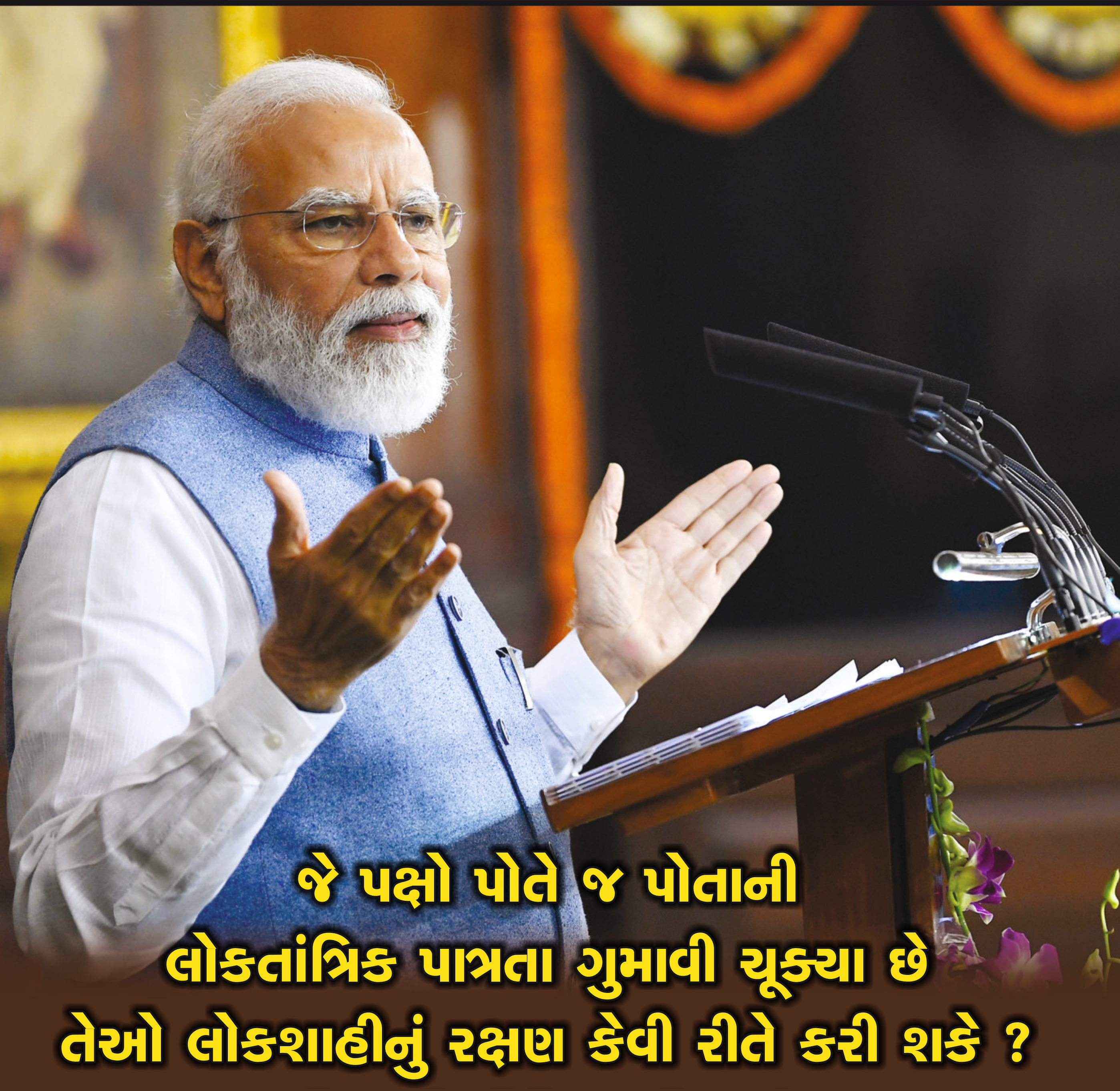

જે પક્ષો પોતે જ પોતાની લોકતાંત્રિક પાત્રતા ગુમાવી ચૂક્યા છે તેઓ લોકશાહીનું રક્ષણ કેવી રીતે કરી શકે ?

સુરત મહાનગર ભાજપ દ્વારા આયોજિત અભૂતપૂર્વ સ્નેહમિલન સમારોહની તસવીરો

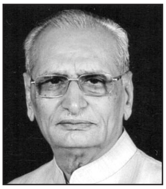

Year : 40, Issue : 17, Pages : 28

તંત્રીસ્થાનેથી

વિશ્વમાં વધી રહેલા ભારતના સન્માન માટે ભારતના નાગરિકોને ગૌરવ થવું સ્વાભાવિક અને સમયોચિત આવો, દેશાભિમાનના આત્મગૌરવને વધાવીને તેને વધારવાનો સ્તુત્ય પ્રયાસ કરીએ

પ્રિય કાર્યકર્તા બંધુ/ભગિની,

નમસ્કાર.

આપણે સૌ જાણીએ છીએ તેમ રશિયાના પ્રેસિડેન્ટ પુતિન ભારતની મુલાકાતે તાજેતરમાં જ આવી ગયા. કોરોના શરૂ થયાથી અત્યાર સુધીમાં પ્રેસિડેન્ટ પુતિન માત્ર બે જ વખત રશિયાથી બહાર નીકળીને વિદેશપ્રવાસ પર નીકળ્યા - એક વખત જીનીવા ગયા જ્યાં તેઓએ અમેરિકન પ્રેસિડેન્ટ બાયડન સાથે મુલાકાત કરી અને બીજી મુલાકાત અહીં ભારત આવી આપણા પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાથે કરી છે.

આ બાબત એટલા માટે જણાવી રહ્યો છું કે યાદ કરો એ દિવસો જ્યારે વિદેશમાં ભારતની કોઈ આબરૂ તો છોડો વિદેશના શાસકો આપણને ગણતરીમાં પણ લેતા ન હતા, જવાહરલાલ નહેરુની બિનજોડાણવાદી નીતિના કારણે આપણા આટલા મહત્ત્વના દેશની આબરૂ વિશ્વમાં ક્યારેય વધી શકી જ ન હતી.

આપણી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વમાં ભાજપ સરકાર કેન્દ્રમાં સત્તાસ્થાને આવી. પૂર્ણ બહુમત સાથે આવી. કલમ ૩૭૦ નાબૂદી જેવા મજબૂત નિર્ણયો થયા. વિદેશ સાથેના વ્યાપાર વ્યવહારોમાં આપણી સ્થિતિ આઝાદીથી અત્યાર સુધીની શ્રેષ્ઠ બની. રાજકીય સ્થિરતા અને મક્કમતા પણ સૌએ અનુભવી, જેના પરિણામસ્વરૂપે વિશ્વને માન. શ્રી નરેન્દ્રભાઈમાં બહુ મોટો વિશ્વાસ ઊભો થયો છે અને માટે જ આજે વિશ્વના કોઈ પણ દેશમાં જતા ભારતીય નાગરિક તરફ જોવાનો તેઓનો દૃષ્ટિકોણ પણ સંપૂર્ણ બદલાઈ ગયો છે.

વિદેશનીતિની આપણી સફળતાઓ અનેક છે. સોલાર પાવર માટેના વૈશ્વિક દેશોનું સંગઠન કે જે શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના વિચારથી અને ભારતના જ નેતૃત્વમાં શરૂ થયું તેમાં પણ વિશ્વના ૧૨૧ કરતાં વધુ દેશો જોડાઈ ચૂક્યા છે. અનેક વૈશ્વિક સંસ્થાનોમાં નિયુક્તિઓ કે પસંદગી ભારતીય લોકોની થઈ રહી છે.

વિશ્વમાં વધી રહેલા ભારતના સન્માન માટે ભારતના નાગરિકોને ગૌરવ થવું સ્વાભાવિક અને સમયોચિત છે ત્યારે આવો દેશાભિમાનના આત્મગૌરવને વધાવીને વધારવાનો સ્તુત્ય પ્રયાસ કરીએ.

વંદે માતરમ્.

- સુરેન્દ્ર પટેલ

પત્રવ્યવહાર કાર્યાલય
મનોગત પાક્ષિક
ભારતીય જનતા પાર્ટી-ગુજરાત પ્રદેશ
દીનદયાળ ભવન, જે. પી. ચોક,
ખાનપુર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧
ફોન : ૦૭૯-૨૫૫૦૪૫૨૨
E-mail : manogat.1980@gmail.com

તંત્રી મુદ્રક પ્રકાશક
સુરેન્દ્રભાઈ મોતીલાલ પટેલ ભારતીય જનતા પાર્ટી-ગુજરાત વતી ગુજરાત ઑફસેટ પ્રા. લિ., 'ઑફસેટ હાઉસ' સ્ટેશન રોડ, વટવા, અમદાવાદ-૩૮૨ ૪૪૦ ખાતે છપાવી ભારતીય જનતા પાર્ટી-ગુજરાત પ્રદેશ કાર્યાલય, દીનદયાળ ભવન, જે. પી. ચોક, ખાનપુર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧થી પ્રગટ કર્યું.

Editor : Printer : Publishers :
Surendrabhai Motilal Patel on behalf of Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh Printed at **Gujarat Offset Pvt. Ltd.**, 'Offset House', Station Road, Vatva, Ahmedabad and Published from Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh J. P. Chowk, Khanpur, Ahmedabad-380001

સંસદના સેન્ટ્રલ હોલમાં બંધારણ દિવસના કાર્યક્રમમાં વડાપ્રધાનનું સંબોધન

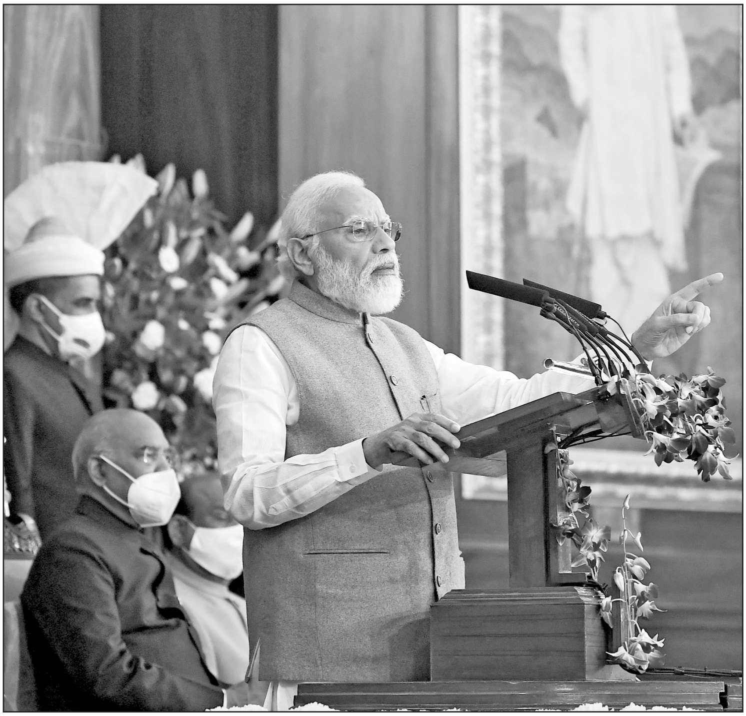

આપણું બંધારણ માત્ર અનેક કલમોનો સંગ્રહ નથી - આપણું બંધારણ સહસ્રાબ્દી ભારતની મહાન પરંપરા અને અખંડ ધારાની વર્તમાન આધુનિક અભિવ્યક્તિ છે - પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી

આદરણીય રાષ્ટ્રપતિ, આદરણીય ઉપરાષ્ટ્રપતિ સાહેબ, આદરણીય સ્પીકર સાહેબ, મંચ પર બેઠેલા તમામ વરિષ્ઠ મહાનુભાવો અને ગૃહમાં હાજર રહેલાં બંધારણને સમર્પિત તમામ ભાઈઓ અને બહેનો,

આજનો દિવસ બાબાસાહેબ આંબેડકર, ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ જેવી દૂર-દૂર સુધીની મહાન હસ્તીઓને શ્રદ્ધાંજલિ આપવાનો દિવસ છે. આજે આ ઘરને વંદન કરવાનો દિવસ છે, કારણ કે મહિનાઓ સુધી આ પવિત્ર સ્થાન પર ભારતના વિદ્વાનો, કાર્યકર્તાઓએ દેશના ઉજ્જવળ ભવિષ્ય માટેની વ્યવસ્થા નક્કી કરવા માટે વિચારમંથન કર્યું હતું. અને તેમાંથી આપણને બંધારણનું અમૃત મળ્યું છે જે આપણને આઝાદીના આટલા લાંબા સમયગાળા પછી અહીં લાવ્યા છે. આજે આપણે પણ આદરણીય બાપુને શ્રદ્ધાંજલિ અર્પવાની છે. જેઓએ સ્વતંત્રતા સંગ્રામમાં પોતાના પ્રાણની આહુતિ આપી હતી. આ તે તમામ લોકોને શ્રદ્ધાંજલિ આપવાનો અવસર છે જેમણે પોતાનું જીવન સમર્પ્યું. આજે ૨૬/૧૧ આપણા માટે એટલો દુઃખદ દિવસ છે જ્યારે દેશના દુશ્મનોએ દેશની અંદર આવીને મુંબઈમાં જઘન્ય આતંકવાદી ઘટનાને અંજામ આપ્યો હતો. ભારતના બંધારણમાં ઉલ્લેખિત દેશના સામાન્ય માણસની સુરક્ષાની જવાબદારી હેઠળ, આપણા ઘણા બહાદુર સૈનિકોએ તે આતંકવાદીઓનો સામનો કરતી વખતે પોતાને સમર્પિત કર્યા છે. સર્વોચ્ચ બલિદાન આપ્યું. આજે, ૨૬/૧૧ના રોજ, હું પણ તે તમામ બલિદાનોને આદરપૂર્વક નમન કરું છું.

રાષ્ટ્રીય હિત સર્વોપરી હોવાથી સૌએ સાથે બેસીને બંધારણ આપ્યું

આદરણીય મહાનુભાવો, શું આપણે ક્યારેય વિચારવું જોઈએ કે જો આજે આપણને બંધારણ બનાવવાની તક મળી હોત તો શું થાત? આઝાદીની ચળવળનો પડછાયો, દેશભક્તિની જ્યોત, ભારતના ભાગલાની ભયાનકતા, આ બધું હોવા છતાં સર્વોચ્ચ દેશહિત દરેકના હૃદયમાં એક જ મંત્ર હતો. વિવિધતાઓથી ભરેલો આ દેશ, અનેક ભાષાઓ, અનેક બોલીઓ, અનેક સંપ્રદાયો, અનેક રજવાડાંઓ, આ બધું હોવા છતાં

બંધારણ દ્વારા આખા દેશને એક બંધનમાં બાંધીને, આગળ વધવાની યોજના બનાવીને, આજના સંદર્ભમાં નજર કરીએ તો, બંધારણની ખબર નથી. અમે એક પાનું પણ પૂરું કરી શક્યા ન હોત કારણ કે નેશન ફર્સ્ટ ઘટનાક્રમથી તેમના પર રાજકારણની એવી અસર થઈ છે કે દેશનું હિત પણ ક્યારેક પાછળ રહી જાય છે. હું એ મહાપુરુષોને વંદન કરવા માંગું છું કારણ કે તેમના પણ પોતાના વિચારો હશે. તેમના વિચારોની પણ પોતાની ધારા હશે. તે પ્રવાહને પણ એક ધારા હશે. પરંતુ તેમ છતાં રાષ્ટ્રીય હિત સર્વોપરી હોવાથી સૌએ સાથે બેસીને બંધારણ આપ્યું.

આપણે દર વર્ષે બંધારણ દિવસની ઉજવણી કરીને પોતાનું મૂલ્યાંકન કરવું જોઇએ

સાથીઓ, આપણું બંધારણ માત્ર અનેક કલમોનો સંગ્રહ નથી. આપણું બંધારણ સહસ્રાબ્દી ભારતની મહાન પરંપરા, અખંડ ધારા એ વર્તમાનની આધુનિક અભિવ્યક્તિ છે. અને તેથી અમારા માટે બંધારણને અક્ષર અને ભાવનામાં સમર્પણ અને ગ્રામ પંચાયતથી સંસદ સુધીના જનપ્રતિનિધિ તરીકે અમે આ બંધારણીય વ્યવસ્થામાંથી જે પણ જવાબદારી નિભાવીએ છીએ. બંધારણના અક્ષર અને ભાવના પ્રત્યેની નિષ્ઠાથી આપણે આપણી જાતને હંમેશા સદાચારી રાખવાની છે. અને જ્યારે તેઓ કરે છે ત્યારે બંધારણની ભાવનાઓને ક્યાં ઠેસ પહોંચે છે, તેની પણ આપણે અવગણના ન કરી શકીએ. અને તેથી જ આપણે આ બંધારણ દિવસની ઉજવણી કરવી જોઈએ કારણ કે આપણે જે કંઈ પણ કરી રહ્યા છીએ તે બંધારણના પ્રકાશમાં છે. આપણો માર્ગ સાચો છે કે ખોટો. આપણે દર વર્ષે બંધારણ દિવસની ઉજવણી કરીને પોતાનું મૂલ્યાંકન કરવું જોઈએ. દેશ આઝાદ થયા પછી સારું થાત, ૨૬ જાન્યુઆરીએ પ્રજાસત્તા ઉત્સવની શરૂઆત થયા પછી આપણે દેશમાં ૨૬ નવેમ્બરને બંધારણ દિવસ તરીકે ઊજવવાની પરંપરા બનાવવી જોઈતી હતી. તો તેના કારણે આપણું બંધારણ પેઢી દર પેઢી બનાવવામાં આવ્યું? જે લોકો શું તમે તેને બનાવ્યું? તે કયા સંજોગોમાં બન્યું? શા માટે કર્યું આપણને બંધારણ ક્યાંથી મળે? તે કેવી રીતે લે છે કોણ લે છે? જો આ બધી બાબતોની દર વર્ષે ચર્ચા કરવામાં આવે તો વિશ્વમાં એક જીવંત અસ્તિત્વ તરીકે ગણાતા બંધારણને સામાજિક દસ્તાવેજ તરીકે ગણવામાં આવે છે, તે પેઢી દર પેઢી વૈવિધ્યસભર દેશ માટે એક મહાન શક્તિ બનીને આવે છે. . પરંતુ કેટલાક લોકો તેને ચૂકી ગયા. પરંતુ બાબાસાહેબ આંબેડકરની ૧૫૦મી જન્મજયંતી હતી ત્યારે આનાથી મોટો પવિત્ર પ્રસંગ કયો હોઈ શકે. બાબાસાહેબ આંબેડકરે જે મહાન શ્રદ્ધાંજલિ આપી છે, તેને આપણે ગ્રંથ સ્વરૂપે હંમેશ માટે યાદ કરીએ. અને તેમાંથી અને મને યાદ છે કે જ્યારે હું ૨૦૧૫માં ગૃહમાં આ વિષય પર બોલતો હતો, જ્યારે બાબાસાહેબ આંબેડકરની ૧૫૦મી જન્મજયંતી પર આ કાર્યની નમ્રતાથી જાહેરાત કરી હતી, ત્યારે આજે પણ કોઈ વિરોધ નથી, તે દિવસે પણ એવું બન્યું હતું કે ૨૬ ક્યાં. તમે નવેમ્બર લાવ્યા છો, કેમ કરો છો? જેની જરૂર હતી બાબાસાહેબ આંબેડકરનું નામ હોવું જોઈએ અને તમારા મનમાં આ લાગણી પેદા થવી જોઈએ, આ દેશ હવે સાંભળવા તૈયાર નથી. અને આજે પણ બાબાસાહેબ આંબેડકર જેવા લોકોએ દેશને મોટા હૃદય અને ખુલ્લા મનથી શું આપ્યું છે તે યાદ રાખવાની તૈયારીનો અભાવ પણ ચિંતાનો વિષય છે.

જે પક્ષો પોતે જ પોતાની લોકતાંત્રિક પાત્રતા ગુમાવી ચૂક્યા છે તેઓ લોકશાહીનું રક્ષણ કેવી રીતે કરી શકે?

સાથીઓ, ભારત બંધારણીય લોકશાહી પરંપરા છે. રાજકીય પક્ષોનું પોતાનું મહત્ત્વ છે. અને રાજકીય પક્ષો પણ આપણા બંધારણની લાગણીઓને લોકો સુધી પહોંચાડવાનું મુખ્ય માધ્યમ છે. પરંતુ, બંધારણની ભાવનાઓને પણ ઠેસ પહોંચી છે. બંધારણના દરેક વિભાગને પણ ઠેસ પહોંચી છે. જ્યારે રાજકીય પક્ષો પોતે જ તેમનું લોકશાહી પાત્ર ગુમાવે છે. જે પક્ષો પોતે જ પોતાની લોકતાંત્રિક પાત્રતા ગુમાવી ચૂક્યા છે તેઓ લોકશાહીનું રક્ષણ કેવી રીતે કરી શકે? આજે દેશમાં કાશ્મીરથી કન્યાકુમારી સુધી ભારતના ખૂણે ખૂણે જાઓ, ભારત આવા સંકટ તરફ આગળ વધી રહ્યું છે, જે બંધારણને સમર્પિત લોકો માટે ચિંતાનો વિષય છે. લોકશાહીમાં માનનારાઓ માટે ચિંતાનો વિષય છે, અને તેઓ કુટુંબ પક્ષો છે, રાજકીય પક્ષો છે, કુટુંબ માટે પક્ષ છે, કુટુંબ દ્વારા પક્ષ છે, હવે મને વધુ કહેવાની જરૂર નથી લાગતી. કાશ્મીરથી કન્યાકુમારી તમામ

રાજકીય પક્ષોને જુઓ, તે લોકશાહીની ભાવના વિરુદ્ધ છે. આ બંધારણ આપણને જે કહે છે તેનાથી વિપરીત છે અને જ્યારે હું કહું છું કે પારિવારિક પક્ષો, મારો મતલબ એવો નથી કે એક પરિવારમાંથી એક કરતાં વધુ વ્યક્તિઓએ રાજકારણમાં પ્રવેશ ન કરવો જોઈએ. ના, યોગ્યતાના આધારે, જનતાના આશીર્વાદથી, એક પરિવારમાંથી એકથી વધુ વ્યક્તિઓએ રાજકારણમાં જોડાવું જોઈએ, આનાથી પક્ષ પરિવારલક્ષી નથી થતો. પરંતુ જે પક્ષ પેઢી દર પેઢી એક જ પરિવાર ચલાવતો રહે છે, પક્ષની સમગ્ર વ્યવસ્થાને પરિવારો સાથે રાખીને તે લોકશાહી સ્વસ્થ લોકશાહી માટે સંકટ સમાન છે. અને આજે બંધારણ દિવસ પર હું તમામ દેશવાસીઓને વિનંતી કરીશ કે જેઓ બંધારણમાં વિશ્વાસ રાખે છે, જેઓ બંધારણને સમજે છે અને બંધારણને સમર્પિત છે. દેશમાં જાગૃતિ લાવવાની જરૂર છે. જનતાના આશીર્વાદથી એક પરિવારમાંથી એકથી વધુ વ્યક્તિઓ રાજકારણમાં જાય છે, આનાથી પક્ષ પરિવારલક્ષી બનતો નથી. પરંતુ જે પક્ષ પેઢી દર પેઢી એક જ પરિવાર ચલાવતો રહે છે, તે પક્ષની સમગ્ર વ્યવસ્થા પરિવારો સાથે રહે છે, તે લોકશાહી તંદુરસ્ત લોકશાહી માટે સંકટ સમાન છે. અને આજે બંધારણ દિવસ પર હું તમામ દેશવાસીઓને વિનંતી કરીશ કે જેઓ બંધારણમાં વિશ્વાસ રાખે છે, જેઓ બંધારણને સમજે છે અને બંધારણને સમર્પિત છે. દેશમાં જાગૃતિ લાવવાની જરૂર છે. જનતાના આશીર્વાદથી એક પરિવારમાંથી એકથી વધુ વ્યક્તિઓ રાજકારણમાં જાય છે, આનાથી પક્ષ પરિવારલક્ષી બનતો નથી. પરંતુ જે

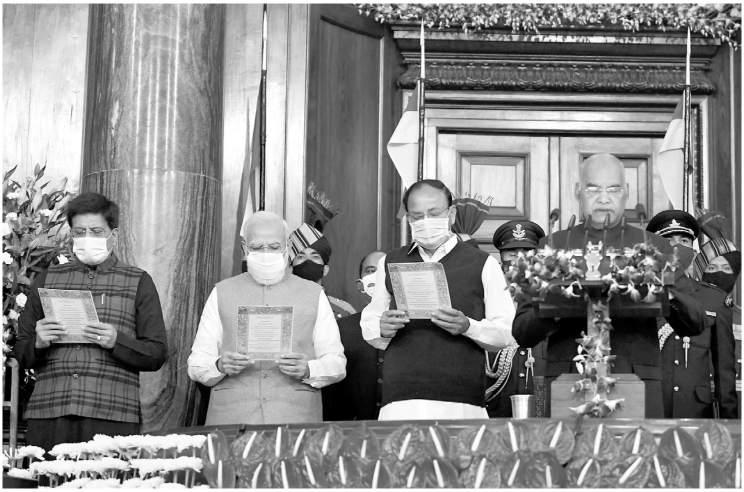

પક્ષ પેઢી દર પેઢી એક જ પરિવાર ચલાવતો રહે છે, પક્ષની સમગ્ર વ્યવસ્થાને પરિવારો સાથે રાખીને તે લોકશાહી સ્વસ્થ લોકશાહી માટે સંકટ સમાન છે. અને આજે બંધારણ દિવસ પર હું તમામ દેશવાસીઓને વિનંતી કરીશ કે જેઓ બંધારણમાં વિશ્વાસ રાખે છે, જેઓ બંધારણને સમજે છે અને બંધારણને સમર્પિત છે. દેશમાં જાગૃતિ લાવવાની જરૂર છે.

જાપાનમાં એક પ્રયોગ થયો

જાપાનમાં, એવું જોવા મળ્યું હતું કે માત્ર કેટલાક રાજકીય પરિવારો સિસ્ટમમાં ચાલી રહ્યા છે. તેથી કોઈએ નાગરિકોને તૈયાર કરવાની પહેલ કરી અને કેવી રીતે રાજકીય રીતે પરિવારની બહારના લોકો નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં પ્રવેશ્યા, અને તેમાં મોટી સફળતા સાથે ત્રીસ-ચાલીસ વર્ષ લાગ્યા, પરંતુ કરવું પડ્યું. લોકશાહીને સમૃદ્ધ કરવા માટે, આપણે આપણા દેશમાં આવી વધુ વસ્તુઓ જાણવાની જરૂર છે, ચિંતા કરવાની જરૂર છે, દેશવાસીઓને જાગૃત કરવાની જરૂર છે. અને એ જ રીતે આપણે ભ્રષ્ટાચાર કરીએ છીએ, શું આપણું બંધારણ ભ્રષ્ટાચારને મંજૂરી આપે છે? કાયદો છે, નિયમો છે, પરંતુ ચિંતા ત્યારે થાય છે કે જ્યારે ન્યાયતંત્રે જ કોઈને ભ્રષ્ટાચાર માટે જાહેર કર્યા હોય. તેમને ભ્રષ્ટાચાર માટે સજા થઈ છે. પરંતુ રાજકીય સ્વાર્થને કારણે તેમનો મહિમા ચાલુ રહ્યો. ભ્રષ્ટાચારની અવગણના કરીને, સાબિત તથ્યો હોવા છતાં, જ્યારે રાજકીય લાભ માટે તમામ મર્યાદાઓ તોડીને, જાહેર શરમ તોડીને તેમની સાથે બેસી રહેવાનું શરૂ થાય છે. તો દેશના યુવાનોના મનમાં એવું લાગે છે કે જો આ રીતે રાજકારણના ક્ષેત્રમાં આગળ પડતા લોકો ભ્રષ્ટાચારમાં ડૂબેલા લોકોને જીવ આપી રહ્યા છે. મતલબ, તેમને એ રસ્તો પણ મળે છે કે ભ્રષ્ટાચારના રસ્તે ચાલવું ખરાબ નથી, લોકો બે-ચાર વર્ષ પછી સ્વીકારે છે. શું આપણે એવી સામાજિક વ્યવસ્થા ઊભી કરવી છે કે, સમાજની અંદર ભ્રષ્ટાચારના કારણે કોઈ ગુનો સાબિત થયો હોય તો તેને સુધારવાની તક આપવી જોઈએ. પરંતુ જાહેર જીવનમાં પ્રતિષ્ઠા અપાવવાની જે સ્પર્ધા ચાલી રહી છે તે હું સમજું છું,

આ પોતે જ નવા લોકોને લૂંટના માર્ગે જવા મજબૂર કરે છે અને તેથી જ આપણે તેની ચિંતા કરવાની જરૂર છે. આ છે આઝાદીનાં ૭૫ વર્ષ, આ છે અમૃત કાલ. આઝાદીનાં ૭૫ વર્ષ દરમિયાન દેશ અત્યાર સુધી જે પરિસ્થિતિમાંથી પસાર થયો હતો. અંગ્રેજો ભારતના નાગરિકોના અધિકારોને કચડી નાખવામાં વ્યસ્ત હતા અને તેના કારણે ભારતના નાગરિકોના અધિકારો માટે લડવું સ્વાભાવિક અને જરૂરી હતું.

મહાત્મા ગાંધીએ અધિકારો માટે લડતાં લડતાં પણ દેશને ફરજ માટે તૈયાર કરવાનો સતત પ્રયાસ કર્યો હતો

તે ખૂબ જ સ્વાભાવિક છે કે મહાત્મા ગાંધી સહિત ભારતના નાગરિકોને તેમના અધિકારો મળવા જોઈએ, તેથી તેઓ લડતા રહ્યા. પરંતુ એ પણ સાચું છે કે આઝાદીની ચળવળમાં પણ મહાત્મા ગાંધીએ અધિકારો માટે લડતાં લડતાં પણ દેશને ફરજ માટે તૈયાર કરવાનો સતત પ્રયાસ કર્યો હતો. તેમણે ભારતના નાગરિકોમાં એ બીજ રોપવાનો સતત પ્રયાસ કર્યો હતો કે સ્વચ્છતા કરો, પુખ્તવયનું શિક્ષણ કરો, મહિલાઓનું સન્માન કરો, નારીનું ગૌરવ કરો, મહિલા સશક્તીકરણ કરો, ખાદી પહેરો, સ્વદેશીનો વિચાર, આત્મનિર્ભરતાનો વિચાર. મહાત્મા ગાંધી ફરજો પ્રત્યે સતત દેશને તૈયાર કરતા. પરંતુ આઝાદી પછી મહાત્મા ગાંધીએ જે કર્તવ્યનાં બીજ વાવ્યાં હતાં તે આઝાદી પછી વટવૃક્ષ બની જવાં જોઈએ. પરંતુ કમનસીબે શાસન વ્યવસ્થા એવી થઈ ગઈ છે કે તેણે પ્રજાને એવી વ્યવસ્થામાં જકડી રાખ્યું છે કે અમે છીએ તો તમારો હક્ક પૂરો થશે. દેશ આઝાદ થયા પછી સારું થાત, ફરજ પર જોર આપ્યું હોત, તેથી અધિકારો આપોઆપ સુરક્ષિત થઈ જશે. ફરજ જવાબદારીની ભાવના આપે છે, ફરજ સમાજ પ્રત્યે જવાબદારીની ભાવના આપે છે. હક ક્યારેક મને મારો હક મળવો જોઈએ તેવી અરજી ઊભી થાય છે એટલે કે સમાજને હતાશ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે. કર્તવ્યની ભાવના સાથે સામાન્ય માણસના જીવનમાં એવી લાગણી જન્મે છે કે આ મારી જવાબદારી છે, મારે તેને નિભાવવી છે, અને જ્યારે હું ફરજ બજાવું છું ત્યારે આપોઆપ કોઈના હકનું રક્ષણ થઈ જાય છે. વ્યક્તિના અધિકારોનું સન્માન થાય છે, અને તેના કારણે ફરજો બને છે અને અધિકારો પણ કામ કરે છે અને સ્વસ્થ સમાજનું નિર્માણ થાય છે. એટલે કે સમાજને હતાશ કરવાનો પ્રયાસ થઈ રહ્યો છે. કર્તવ્યની ભાવના સાથે સામાન્ય માણસના જીવનમાં એવી લાગણી જન્મે છે કે આ મારી જવાબદારી છે, મારે તેને નિભાવવી છે.

આપણે કર્તવ્યના પંથે ચાલતા રહીએ, જેટલી ભક્તિ અને સંયમ સાથે આપણે ઉજવણી કરીશું તેટલાં જ દરેકના અધિકારોનું રક્ષણ થશે

સ્વતંત્રતાના અમૃતમાં, આપણે ફરજો દ્વારા અધિકારોના રક્ષણના માર્ગ પર ચાલીએ તે ખૂબ જ જરૂરી છે. તે ફરજનો માર્ગ છે જેમાં અધિકારની ખાતરી આપવામાં આવે છે, ફરજનો માર્ગ એ ફરજનો માર્ગ છે, જે અધિકારને સન્માન સાથે સ્વીકારે છે અને તેનો અધિકાર આપે છે. અને તેથી જ આજે જ્યારે આપણે બંધારણ દિવસની ઉજવણી કરી રહ્યા છીએ ત્યારે આપણામાં પણ આ ભાવના રાખવી જોઈએ કે આપણે કર્તવ્યના પંથે ચાલતા રહીએ, જેટલી ભક્તિ અને સંયમ સાથે આપણે ઊજવણી કરીશું તેટલી જ દરેકના અધિકારોનું રક્ષણ થશે. અને આજે આપણને સ્વતંત્રતા-સેનાનીઓનાં સપનાં સાકાર કરવાનું સૌભાગ્ય મળ્યું છે જેમણે તેમને લઈને ભારતનું નિર્માણ કર્યું હતું. આપણે સાથે મળીને એ સપનાંઓને સાકાર કરવામાં કોઈ કસર છોડવી જોઈએ નહીં. હું ફરી એકવાર સ્પીકર સાહેબને આ મહત્ત્વપૂર્ણ અવસર માટે અભિનંદન આપું છું. તેમણે આ કાર્યક્રમની રચના કરી હતી. આ કાર્યક્રમ કોઈ સરકારનો નહોતો, આ કાર્યક્રમ કોઈ રાજકીય પક્ષનો નહોતો, આ કાર્યક્રમ કોઈ વડાપ્રધાને આયોજિત નહોતો કર્યો. આ ગૃહના અધ્યક્ષનું ગૌરવ છે, ગૃહના આ સ્થાનનું ગૌરવ છે, અધ્યક્ષનું ગૌરવ છે, બાબાસાહેબ આંબેડકરનું ગૌરવ છે, બંધારણની ગરિમા છે. ચાલો, આપણે સૌ એ મહાપુરુષોને પ્રાર્થના કરીએ કે તેઓ આપણને શીખવે જેથી આપણે હંમેશા વક્તાપદની ગરિમા જાળવીએ. બાબાસાહેબ આંબેડકરનું ગૌરવ જાળવીએ અને બંધારણનું ગૌરવ જાળવીએ. આ અપેક્ષા સાથે, આપ સૌનો ખૂબ ખૂબ આભાર.

વીરતા જ્યારે એક વ્રત બની જાય છે ત્યારે દરેક ક્ષેત્રમાં અનેક કાર્યો સિદ્ધ થવા લાગે છે

- શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી

૧૯૭૧ના યુદ્ધનું સ્વર્ણિમ જયંતી વર્ષ

મારા પ્રિય દેશવાસીઓ, નમસ્કાર... આજે આપણે ફરી એકવાર મન કી બાત માટે એકસાથે જોડાઈ રહ્યા છીએ. બે દિવસ પછી ડિસેમ્બરનો મહિનો શરૂ થવા જઈ રહ્યો છે અને ડિસેમ્બર આવતાં જ સાઈકોલોજિકલી આપણને એવું લાગે છે કે ચાલો ભઈ, વર્ષ પૂરું થઈ ગયું. આ વર્ષનો છેલ્લો મહિનો છે અને નવા વર્ષ માટે તાણા-વાણા બનાવવાનું શરૂ કરી દઈએ છીએ. આ જ મહિને નેવી ડે અને આર્મ્ડ ફોર્સ ફ્લેગ ડે પણ દેશ મનાવી રહ્યો છે. આપણને બધાને ખબર છે કે ૧૬ ડિસેમ્બરે ૧૯૭૧ના યુદ્ધનું સ્વર્ણિમ જયંતી વર્ષ પણ દેશ મનાવી રહ્યો છે. હું આ બધા અવસરો પર દેશનાં સુરક્ષા દળોનું સ્મરણ કરું છું, આપણાં વીરોનું સ્મરણ કરું છું. અને ખાસ કરીને આવા વીરોને જન્મ આપનારી વીર માતાઓનું સ્મરણ કરું છું. હંમેશાની જેમ આ વખતે પણ મને નમો એપ, માય જીઓવી પર તમારા બધાનાં ઘણાં સૂચનો મળ્યાં છે. તમે લોકોએ મને પરિવારનો એક ભાગ માનીને તમારા જીવનનાં સુખ-દુઃખ વહેંચ્યાં છે. આમાં ઘણા નવયુવાનો પણ છે, વિદ્યાર્થી-વિદ્યાર્થિનીઓ પણ છે. મને ખરેખર ઘણું સારું લાગે છે કે મન કી બાતનો આપણો આ પરિવાર સતત મોટો જ થઈ રહ્યો છે, મનથી પણ જોડાઈ રહ્યા છે અને હેતુ સાથે પણ જોડાઈ રહ્યા છીએ અને આપણા ગાઢ સંબંધો, આપણી અંદર, સતત સકારાત્મકતાનો એક પ્રવાહ, પ્રવાહિત કરી રહ્યા છીએ.

અમૃત મહોત્સવની ઉજવણી

મારા પ્રિય દેશવાસીઓ, મને સીતાપુરના ઓજસ્વીએ લખ્યું છે કે અમૃત મહોત્સવથી જોડાયેલી ચર્ચાઓ તેમને ખૂબ પસંદ પડી રહી છે. તેઓ પોતાના દોસ્તો સાથે મન કી બાત સાંભળે છે અને સ્વાધીનતા સંગ્રામ વિશે ઘણું જાણવાનો, શીખવાનો, સતત પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. સાથીઓ, અમૃત મહોત્સવ શીખવાની સાથે આપણે દેશ માટે કંઈક કરવાની પણ પ્રેરણા આપે છે અને હવે તો દેશભરમાં સામાન્ય લોકો હોય કે સરકારો, પંચાયતથી લઈને પાર્લામેન્ટ સુધી, અમૃત મહોત્સવનો પડઘો અને સતત આ મહોત્સવથી જોડાયેલા કાર્યક્રમોની શ્રૃંખલા ચાલી રહી છે. એવો જ એક રસપ્રદ પ્રોગ્રામ ગત દિવસોમાં દિલ્હીમાં યોજાયો. ‘આઝાદી કી કહાની – બચ્ચોં કી જુબાની’ કાર્યક્રમમાં બાળકોએ સ્વતંત્રતા સંગ્રામ સાથે જોડાયેલી ગાથાઓને સંપૂર્ણ મનોભાવ સાથે પ્રસ્તુત કરી. ખાસ વાત એ પણ રહી કે તેમાં ભારતની સાથે નેપાળ, મોરેશિયસ, ટાંઝાનિયા, ન્યૂઝિલેન્ડ અને ફીજીના વિદ્યાર્થીઓ

પણ સામેલ હતા. આપણા દેશનું મહારત્ન ઓએનજીસી. ઓએનજીસી પણ કંઈક અલગ રીતે પોતાનો અમૃત મહોત્સવ મનાવી રહ્યું છે. ઓએનજીસી આ દિવસોમાં ઓઈલ ફિલ્ડમાં પોતાના વિદ્યાર્થીઓ માટે સ્ટડી ટૂરનું આયોજન કરી રહ્યું છે. આ ટૂરમાં યુવાનોને ઓએનજીસીના ઓઈલ ફિલ્ડ ઓપરેશનની જાણકારી પણ આપવામાં આવી રહી છે – ઉદ્દેશ્ય એ છે કે આપણા ઊભરતા એન્જિનિયર રાષ્ટ્રનિર્માણના પ્રયત્નોમાં સંપૂર્ણ જોશ અને ઝનૂન સાથે હાથ મિલાવી શકે.

ભવ્ય ભારતના સ્વપ્ન જગાડનારા હાલરડાં લખવામાં આવે

સાથીઓ, આઝાદીમાં આપણા જનજાતીય સમુદાયના યોગદાનને જોતાં દેશે જનજાતીય ગૌરવ સપ્તાહ પણ મનાવ્યું છે. દેશના અલગ-અલગ ભાગોમાં આનાથી જોડાયેલા કાર્યક્રમો પણ થયા. આંદામાન-નિકોબાર દ્વીપસમૂહમાં જારવા અને ઓંગે, એવી જનજાતીય સમુદાયના લોકોએ પોતાની સંસ્કૃતિનું જીવંત પ્રદર્શન કર્યું છે. એક કમાલનું કામ હિમાચલ પ્રદેશમાં ઉનાના મિનિએચર રાઈટર રામકુમાર જોશીજીએ પણ કર્યું છે, તેમણે પોસ્ટેજ સ્ટેમ્પ પર જ એટલે કે આટલી નાની પોસ્ટેજ સ્ટેમ્પ પર નેતાજી સુભાષચંદ્ર બોઝ અને પૂર્વ પ્રધાનમંત્રી લાલ બહાદુર શાસ્ત્રીજીનાં અનોખાં ચિત્રો બનાવ્યાં છે. હિન્દીમાં લખેલા રામ શબ્દ પર તેમણે ચિત્ર તૈયાર કર્યાં, જેમાં સંક્ષિપ્તમાં બંને મહાપુરુષોના જીવનને પણ કોતર્યું છે. મધ્યપ્રદેશના કટનીથી પણ કેટલાક સાથીઓએ એક દાસ્તાનગોઈ કાર્યક્રમની જાણકારી આપી છે. તેમાં રાણી દુર્ગાવતીના અદમ્ય સાહસ અને બલિદાનની યાદો તાજી કરવામાં આવી છે. એવો જ એક કાર્યક્રમ કાશીમાં થયો. ગોસ્વામી તુલસીદાસ, સંત કબીર, સંત રવિદાસ, ભારતેન્દુ હરીશચંદ્ર, મુન્શી, પ્રેમચંદ અને જયશંકર પ્રસાદ જેવી મહાન વિભૂતિઓના સન્માનમાં ત્રણ દિવસના મહોત્સવનં આયોજન કરવામાં આવ્યું. અલગ-અલગ સમયમાં આ બધાની, દેશની જન-જાગૃતિમાં ખૂબ મોટી ભૂમિકા રહી છે. તમને ખ્યાલ હશે કે મન કી બાતના ગત એપિસોડ દરમિયાન મેં ત્રણ સ્પર્ધાઓનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો, કોમ્પિટિશનની વાત કહી હતી – એક દેશભક્તિનું ગીત લખવું, દેશભક્તિ સાથે જોડાયેલી, આઝાદીના આંદોલન સાથે જોડાયેલી ઘટનાઓની રંગોળી બનાવવી અને આપણા બાળકોના મનમાં ભવ્ય ભારતનું સપનું જગાડનારા હાલરડાં લખવામાં આવે. મને આશા છે કે આ સ્પર્ધાઓ માટે પણ આપ જરૂર એન્ટ્રી પણ મોકલી ચૂક્યા હશો, યોજના પણ બનાવી ચૂક્યા હશો અને તમારા સાથીઓ સાથે ચર્ચા પણ કરી ચૂક્યા હશો. મને આશા છે કે ભવ્યતાથી હિન્દુસ્તાનના દરેક ખૂણામાં આ કાર્યક્રમને તમે જરૂર આગળ વધારશો.

વૃંદાવન વિશે કહેવાય છે કે આ ભગવાનના પ્રેમનું પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપ છે

મારા પ્રિય દેશવાસીઓ, આ ચર્ચાથી હવે હું તમને સીધા વૃંદાવન લઈને જાઉં છું. વૃંદાવન વિશે કહેવાય છે કે આ ભગવાનના પ્રેમનું પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપ છે. આપણાં સંતોએ પણ કહ્યું છે કે –

યહ આસા ધરિ ચિત્ત મેં,
યહ આસા ધરિ ચિત્ત મેં
કહત જથા મતિ મોર
વૃંદાવન સુખ રંગ કૌ,
વૃંદાવન સુખ રંગ કૌ
કાહુ ન પાયૌ ઔર...

એટલે કે વૃંદાવનનો મહિમા, આપણે બધા, પોતપોતાના સામર્થ્યના હિસાબથી જરૂર કહીએ છીએ પરંતુ વૃંદાવનનું જે સુખ છે, અહીંનો જે રસ છે, તેનો અંત, કોઈ નથી પામી શકતું, તે તો અસીમ છે. એટલે જ તો વૃંદાવન આખી દુનિયાના લોકોને પોતાની તરફ આકર્ષિત કરતું રહ્યું છે. તેનો પ્રભાવ તમને દુનિયાના દરેક ખૂણે-ખૂણેથી મળે જશે.

પશ્ચિમી ઓસ્ટ્રેલિયામાં એક શહેર છે પર્થ. ક્રિકેટપ્રેમી લોકો આ જગ્યાથી સારી રીતે પરિચિત હશે, કારણ કે પર્થમાં હંમેશા ક્રિકેટ મેચ થઈ રહે છે. પર્થમાં એક સેક્રડ ઇન્ડિયા ગેલેરી એ નામથી એક આર્ટ ગેલેરી પણ છે. આ ગેલેરી સ્વાન વેલીના એક સુંદર ક્ષેત્રમાં બનાવવામાં આવી છે અને તે ઓસ્ટ્રેલિયાના એક રહેવાસી જગતતારિણી દાસીના પ્રયત્નોનું પરિણામ છે. જગતતારિણીજી આમ તો ઓસ્ટ્રેલિયાના છે, જન્મ પણ ત્યાં જ થયો, પાલન-પોષણ પણ ત્યાં જ થયું પરંતુ ૧૩ વર્ષથી પણ વધુનો સમય વૃંદાવનમાં આવીને તેમણે વિતાવ્યો. તેમનું કહેવું છે કે જો તેઓ ઓસ્ટ્રેલિયા પાછાં જતાં તો રહ્યાં, પોતાના દેશ પરત ફર્યા પરંતુ તેઓ ક્યારેય પણ વૃંદાવનને ક્યારેય ભૂલી નથી શક્યાં. તેથી જ તેમણે વૃંદાવન અને તેના

આધ્યાત્મિક ભાવ સાથે જોડાવા માટે ઓસ્ટ્રેલિયામાં જ વૃંદાવન ઊભું કરી દીધું. પોતાની કળાને જ એક માધ્યમ બનાવીને એક અદ્ભુત વૃંદાવન તેમણે બનાવી દીધું. અહીં આવનારા લોકોને કેટલીયે રીતની કલાકૃતિઓને જોવાનો લ્હાવો મળે છે. તેમને ભારતના સર્વાધિક પ્રસિદ્ધ તીર્થસ્થળો – વૃંદાવન, નવાદ્વીપ અને જગન્નાથપુરીની પરંપરા અને સંસ્કૃતિની ઝાંખી જોવા મળે છે. અહીંયાં ભગવાન કૃષ્ણના જીવન સાથે જોડાયેલી કેટલીક કલાકૃતિઓ પણ પ્રદર્શિત કરવામાં આવી છે. એક કલાકૃતિ એવી છે કે જેમાં ભગવાન કૃષ્ણએ ગોવર્ધન પર્વતને પોતાની નાની આંગળી પર ઉઠાવી રાખ્યો છે, જેની નીચે વૃંદાવનના લોકો આશ્રય લઈ રહ્યા છે. જગતતારિણીજીનો આ અદ્ભુત પ્રયાસ સાચે જ આપણને કૃષ્ણભક્તિની શક્તિનાં દર્શન કરાવે છે. હું તેમને તેમના આ પ્રયત્ન માટે ઘણી-ઘણી શુભેકામનાઓ આપું છું.

મારા પ્રિય દેશવાસીઓ, હમણાં હું ઓસ્ટ્રેલિયાના પર્થમાં બનેલા વૃંદાવનના વિષયમાં વાત કરી રહ્યો હતો. એ પણ એક રસપ્રદ ઇતિહાસ છે કે ઓસ્ટ્રેલિયાનો એક સંબંધ આપણા બુંદેલખંડના ઝાંસીથી પણ છે. વાસ્તવમાં ઝાંસીની રાણી લક્ષ્મીબાઈ જ્યારે ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીની સામે કાયદાકીય લડાઈ લડી રહ્યાં હતાં, તો તેમના વકીલ હતા જોન લૈંગ. જોન લૈંગ મૂળ રૂપથી ઓસ્ટ્રેલિયાના જ રહેવાસી હતા. ભારતમાં રહીને તેમણે રાણી લક્ષ્મીબાઈનો કોર્ટ કેસ લડ્યો હતો. આપણા સ્વતંત્રતા સંગ્રામમાં ઝાંસી અને બુંદેલખંડનું કેટલું મોટું યોગદાન છે, એ આપણે બધા જાણીએ છીએ. અહીં રાણી લક્ષ્મીબાઈ અને ઝલકારી બાઈ જેવી વીરાંગનાઓ પણ થઈ ગઈ અને મેજર ધ્યાનચંદ જેવા ખેલરત્ન પણ આ જ ક્ષેત્રે દેશને આપ્યા છે.

વીરતા જ્યારે એક વ્રત બની જાય છે અને તેનું વિસ્તરણ થાય છે તો દરેક ક્ષેત્રમાં અનેક કાર્યો સિદ્ધ થવા લાગે છે

સાથીઓ, વીરતા માત્ર યુદ્ધના મેદાનમાં જ દેખાડવામાં આવે, એવું જરૂરી નથી હોતું. વીરતા જ્યારે એક વ્રત બની જાય છે અને તેનું વિસ્તરણ થાય છે તો દરેક ક્ષેત્રમાં અનેક કાર્યો સિદ્ધ થવા લાગે છે. મને આવી જ વીરતા વિશે શ્રીમતી જ્યોત્સ્નાએ પત્ર લખીને જણાવ્યું છે. જાલૌનમાં એક પરંપરાગત નદી હતી – નૂન નદી. નૂન, અહીંના ખેડૂતો માટે પાણીનો મુખ્ય સ્રોત હતો, પરંતુ ધીરેધીરે નૂન નદી લુપ્ત થવાના આરે પહોંચી ગઈ, જે થોડું ઘણું અસ્તિત્વ આ નદીનું બચ્યું હતું, તેમાં તે નાળામાં તબદીલ થઈ રહી હતી, તેનાથી ખેડૂતો માટે સિંચાઈનું પણ મોટું સંકટ ઊભું થઈ ગયું હતું. જાલૌનના લોકોએ આ સ્થિતિને બદલવાનું બીડું ઝડપ્યું. આ જ વર્ષે માર્ચમાં તેના માટે એક કમિટી બનાવવામાં આવી. હજારો ગ્રામીણ અને સ્થાનિક લોકો પોતાની રીતે જ આ અભિયાન સાથે જોડાયા. અહીંની પંચાયતોએ ગ્રામજનો સાથે મળીને કામ કરવાનું શરૂ કર્યું, અને આજે આટલા ઓછા સમયમાં અને બહુ જ ઓછા ખર્ચામાં આ નદી ફરીથી જીવિત થઈ ગઈ છે. કેટલાય ખેડૂતોને તેનાથી ફાયદો થઈ રહ્યો છે. યુદ્ધના મેદાનથી અલગ વીરતાનું આ ઉદાહરણ, આપણા દેશવાસીઓની સંકલ્પશક્તિઓને દેખાડે છે અને એ પણ જણાવે છે કે જો આપણે નક્કી કરી જ લઈએ તો કંઈપણ અસંભવ નથી અને એટલે જ હું કહું છું – સહુનો પ્રયત્ન.

પ્રકૃતિનું સંરક્ષણ કરીએ છીએ તો બદલામાં પ્રકૃતિ આપણને પણ સંરક્ષણ અને સુરક્ષા આપે છે

મારા પ્રિય દેશવાસીઓ, જ્યારે આપણે પ્રકૃતિનું સંરક્ષણ કરીએ છીએ તો બદલામાં પ્રકૃતિ આપણને પણ સંરક્ષણ અને સુરક્ષા આપે છે. આ વાતને આપણે આપણા પોતાના જીવનમાં અનુભવ કરીએ છીએ અને એવું જ એક ઉદાહરણ તમિલનાડુના લોકોએ વ્યાપક સ્તર પર પ્રસ્તુત કર્યું છે. આ ઉદાહરણ તમિલનાડુના તૂતુકુડી જિલ્લાનું છે. આપણે જાણીએ છીએ કે તટીય વિસ્તારોમાં કેટલીયે વખત જમીન ડૂબવાનો ખતરો રહે છે. તૂતુકુડીમાં પણ કેટલાય નાનાનાનાં આયર્લેન્ડ અને ટાપુ એવા હતા જેના સમુદ્રમાં ડૂબવાનો ખતરો વધી રહ્યો હતો. અહીંયાંના લોકોએ અને તજજ્ઞોએ આ પ્રાકૃતિક આપત્તિનો બચાવ પ્રકૃતિની મદદથી શોધી કાઢ્યો. આ લોકો હવે આ ટાપુઓ પર પલ્મોરાનાં ઝાડ લગાવી રહ્યાં છે. આ ઝાડ સાયક્લોન અને તોફાનોમાં પણ ઊભાં રહે છે અને જમીનને સુરક્ષા આપે છે. તેમનાથી હવે આ વિસ્તારને બચાવવાનો એક નવો ભરોસો જાગ્યો છે.

•

પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી હતા ત્યારથી જ સહકારી ક્ષેત્રનું આર્થિક મોડલ તેઓએ લાગુ કર્યું અને આ દિશામાં આગળ વધવા કરોડો લોકો આર્થિક રીતે સક્ષમ અને સમૃદ્ધ બને તેવા શુભ હેતુ સાથે કેન્દ્રમાં નવા સહકાર મંત્રાલયની સ્થાપના કરવામાં આવી - શ્રી અમિતભાઈ શાહ

૨૮મી નવેમ્બરના રોજ ગાંધીનગર લોકસભા ક્ષેત્રના સાંસદ અને કેન્દ્રીય ગૃહ તેમજ સહકાર મંત્રીશ્રી અમિતભાઈ શાહના વરદ હસ્તે મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલની ઉપસ્થિતિમાં એશિયાની સૌથી વિશાળ ડેરી અમુલ ફેડ ગાંધીનગર ખાતેના ૧૫૦ મેટ્રિક ટન પ્રતિ દિવસની ક્ષમતાના દૂધ પાવડર પ્લાન્ટ, બટર પ્લાન્ટ તેમજ ઓટોમેટિક રોબોટિક સ્ટોરેજ અને રેટ્રીવલ સિસ્ટમનું લોકાર્પણ તથા અદ્યતન પેકેજિંગ પ્લાન્ટનું ઈ-લોકાર્પણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે જુદી જુદી દૂધમંડળીઓમાંના પ્રગતિશીલ મહિલા સભાસદોને સ્મૃતિચિહ્ન દ્વારા સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે તેમના ઉદ્બોધનમાં કહ્યું હતું કે તે દિશામાં ૨૮૦ કરોડના ખર્ચે દૂધ પાવડર અને બટર પ્લાન્ટ, ઓટોમેટિક રોબોટિક સ્ટોરેજ, આધુનિક રેટ્રિવલ સિસ્ટમ અને ૫૦ કરોડના ખર્ચે પોલી ફિલ્મ પેકિંગ પ્લાન્ટનું લોકાર્પણ થયું છે જેના પરિણામે અમુલ વધુ વિકસિત અને વ્યાપક બનશે. તેઓએ કહ્યું કે અમુલનાં ત્રણ અંગો મહત્ત્વનાં છે. ૧૮ હજાર ગામડાંઓમાં દૂધ ઉત્પાદકો, આ દૂધની પ્રોસેસિંગ અને માર્કેટિંગ પ્રણાલી અને દૂધ ઉપભોક્તાઓ. આ ત્રણેય મહત્ત્વનાં અંગોનું સશક્તીકરણ આ લોકર્પિત થયેલ પ્રકલ્પોના માધ્યમથી થયું છે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે અહીં આમંત્રિત કરવા બદલ અમુલ ફેડના ચેરમેનશ્રી અને વાઈસ ચેરમેનશ્રીનો આભાર વ્યક્ત કરતાં જણાવ્યું હતું કે ૧૩૦ કરોડ આબાદી ધરાવતા ભારત જેવા વિશાળ દેશમાં સર્વસ્પર્શી સર્વસમાવેશક વિકાસ પ્રત્યેક વ્યક્તિ સુધી પહોંચાડવો અત્યંત કઠિન છે. આ વિકાસની પ્રક્રિયાને વ્યાપક બનાવવા આપણા દેશમાં કયું આર્થિક મૉડેલ અનુકૂળ રહેશે તે સમજવું અત્યંત જરૂરી હતું. આ માટે પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી હતા ત્યારથી જ સહકારી ક્ષેત્રનું આર્થિક મૉડલ તેઓએ લાગુ કર્યું. આ દિશામાં જ આગળ વધવા અને કરોડો લોકો આર્થિક રીતે સક્ષમ અને સમૃદ્ધ બને તેવા શુભ હેતુ સાથે કેન્દ્રમાં નવા સહકાર મંત્રાલયની સ્થાપના કરવામાં આવી. તેઓએ કહ્યું કે સહકારિતાનો વિચાર નવો નથી, આદરણીય સરદાર પટેલ અને ત્રિભોવનભાઈ પટેલે શોષણ સામે અવાજ ઉઠાવવા સહકારી સંસ્થાઓની

સ્થાપના કરી અને આજે જોતજોતાંમાં આ આંદોલન ૩૬ લાખ પરિવાર અને ૧૮ હજાર ગામડાંઓ સુધી વિસ્તર્યું. સમગ્ર દેશની દૂધની જરૂરિયાત અમુલ પૂરી કરી રહ્યું છે ત્યારે આપણે ચોક્કસપણે કહી શકીએ કે અમુલ એ ગુજરાતનું ગૌરવ છે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે ઉમેર્યું હતું કે જ્યારે પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ સહકારિતા મંત્રાલયની સ્થાપના કરી ત્યારે અનેક લોકોએ પ્રશ્નો ઊભા કર્યા હતા. આ મંત્રાલયની જવાબદારી મને મળી તે મારા માટે અત્યંત હર્ષ અને ગૌરવની વાત હતી. આજે સહકારિતા મંત્રાલયના માધ્યમથી દેશના અર્થતંત્રને સક્ષમ અને લોકોને સમૃદ્ધ બનાવવાની દિશામાં નક્કર પ્રયત્નો થઈ રહ્યા છે. તેઓએ કહ્યું કે સમાજમાં એવી ઘણી બધી મહિલાઓ છે જેના સહકારી ક્ષેત્રે જોડાવાના પરિણામે તેઓ પરિવારની આર્થિક ઉન્નતિમાં સહભાગી બનવાની સાથે સાથે પરિવારમાં અત્યંત મહત્ત્વનું સ્થાન પણ ધરાવે છે. સૌ એક સાથે મળીને આગળ વધીએ તો એક ખૂબ મોટી શક્તિ અને કાર્યસંસ્કૃતિનું નિર્માણ કરી શકીએ છીએ તે જ સહકારિતાનો મૂળ મંત્ર છે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે અમુલના સ્ત્રી-સશક્તીકરણના પ્રયાસને બિરદાવતાં કહ્યું હતું કે સ્ત્રી સશક્તીકરણનું જો કોઈ સૌથી ઉત્તમ ઉદાહરણ હોય તો તે અમુલ છે. અમૂલના પરિણામે સ્ત્રીઓ આત્મનિર્ભર બની છે અને ઘણા પરિવારોમાં તે આર્થિક ઉપાર્જન દ્વારા સહાયભૂત પણ બની રહી છે. સ્ત્રી-સશક્તીકરણ માટે સહકારી ક્ષેત્ર પોતાનું અનન્ય યોગદાન આપી શકે છે તે વાત અમુલે સાબિત કરી બતાવી છે. અમુલ વિના ભારતની દૂધની જરૂરિયાતો પૂર્ણ કરવી લગભગ અસંભવ છે. અમુલ આજે અનેક રાજ્યોમાં વિસ્તર્યું છે અને સાથે-સાથે પશુપાલકોને દૂધના ઉજડા મળી રહે અને ઉપભોક્તાઓને ઉત્તમ ગુણવત્તાની પ્રોડક્ટ મળી રહે તે દિશામાં પણ ખૂબ પ્રશંસનીય કામગીરી કરી છે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે કહ્યું હતું કે રસાયણિક ઉર્વરકના અતિશય ઉપયોગના કારણે આજે જમીનોની ફળદ્રુપતા, ઉત્પાદકતા ઘટવાની સાથે લોકોમાં કેન્સર જેવી બીમારીઓનું પ્રમાણ પણ વધી રહ્યું છે. જ્યારે બીજી બાજુ ઓર્ગેનિક અને કુદરતી ખેતી દ્વારા ભૂમિ, જળ અને શરીર બધાને બચાવી શકાય છે. તેઓએ કહ્યું કે વર્તમાન સમયમાં બે લાખ જેટલા કિસાનો ઓર્ગેનિક અને કુદરતી ખેતીને અનુસરી રહ્યા છે. આજે દેશ અને દુનિયામાં ઓર્ગેનિક ઉત્પાદનોની ખૂબ જ માંગ વધી રહી છે, આ દિશામાં માર્કેટિંગ ચેઈન, સંશાધનોની યોગ્ય પ્રણાલી સ્થાપિત કરવામાં આવે તો ઉત્પાદકોને સક્ષમ ભાવ મળી રહે અને ઉપભોક્તાને ગુણવતાસભર ઉત્પાદનો મળી રહે. આ માટે ઠોસ પગલાં લેવાય તે સમયની માંગ પણ છે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે ઉમેર્યું હતું કે પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ આઝાદીના અમૃત મહોત્સવના આ વર્ષને સંકલ્પ વર્ષ તરીકે ઘોષિત કર્યું છે. આગામી ૨૫ વર્ષ બાદ આપણે જ્યારે શતાબ્દી ઊજવી રહ્યા હોઈશું ત્યારે દેશ ક્યાં હશે તે માટેના સંકલ્પો માટેનું આ વર્ષ છે. અમુલ પણ ૨૫ વર્ષ બાદ સમાન સ્થિતિમાં હશે ત્યારે તેના માટેની બ્લુ પ્રિન્ટ, ભવિષ્યનાં આયોજન રચાય તે દિશામાં નવા આયામ કાર્યરત થાય તે માટેના સંકલ્પ જરૂરી છે. તેઓએ કહ્યું કે ઈફકો, કૃભકો અને લિજ્જત પાપડ સહિતના સહકારી ક્ષેત્રનાં સફળ મૉડેલ આપણી સમક્ષ મોજૂદ છે. આવાં વધુ ને વધુ મૉડેલ બને અને વધુ લોકો તે છત્ર હેઠળ આવે તે માટેના પ્રયાસો હાથ ધરવામાં આવે તે આવશ્યક છે. ગુજરાત સહકારી આંદોલનનું કેન્દ્ર બની શકે તેમ છે. તેઓએ કહ્યું કે મે વિદ્યાર્થી કાળથી અનેકવિધ જવાબદારીઓ સંભાળી પણ આત્મસંતોષ સહકારી ક્ષેત્ર સાથે જોડાયા બાદ મળ્યો. અનેક લોકોને જોડીને પ્રચંડ શક્તિનું નિર્માણ અને પરિપાક સ્વરૂપે સર્વેનું કલ્યાણ સહકારી ક્ષેત્રમાં જ સંભવી શકે છે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે ઉપસ્થિત સૌ અને અમુલના ફેડના સંચાલક મંડળને આગ્રહ અને વિનંતી કરતાં કહ્યું હતું કે ઓર્ગેનિક ખેતીના પ્રોત્સાહન હેતુ તેની વિતરણ પ્રણાલી અને વિશ્વસનીયતા સુનિશ્ચિત કરવા ટેસ્ટિંગ વ્યવસ્થા વિકસાવવા ચોક્કસ પ્રયત્નો કરવામાં આવે. ઓર્ગેનિક અને કુદરતી ખેતી સાથે જોડાયેલા કિસાનો અને તેના ઉપભોક્તા વચ્ચે એક ઉત્તમ પ્રણાલી સ્થાપિત કરવામાં આવે તે આવશ્યક અને અનિવાર્ય પણ છે. અંતમાં શ્રી શાહે અનુરોધ કરતાં કહ્યું કે દેશના વિકાસ અને ગરીબીના ઉન્મૂલન માટેના પ્રયાસોમાં આપણે સૌ મહત્તમ યોગદાન આપીએ.

•

યુથ પાર્લમેન્ટથી યુવાપ્રતિનિધિઓ તૈયાર કરવાની પ્રતિબદ્ધતા વ્યક્ત કરતા મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ

જીવનમાં પ્રગતિ કરવી હોય તો બીબાઢાળ પદ્ધતિઓમાંથી બહાર આવી નવિન અને રચનાત્મક કાર્યો તરફ વળવું પડશે - શ્રી સી. આર. પાટીલ

મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે જણાવ્યું છે કે, આઝાદીના અમૃત પર્વે આયોજિત યુથ પાર્લમેન્ટ યુવાનો માટે અવિસ્મરણીય અનુભૂતિનું પર્વ બન્યું છે. યુથ પાર્લમેન્ટથી જનહિત સેવા માટે, રાષ્ટ્રનિર્માણ માટે સમર્પિત યુવા પ્રતિનિધિઓ તૈયાર કરવાની અમારી પ્રતિબદ્ધતા છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ કર્ણાવતી યુનિવર્સિટી ખાતે આયોજિત 'યુથ પાર્લામેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા ૨૦૨૧'ના શુભારંભ અવસરે કહ્યું કે,યુથ પાર્લમેન્ટ યુવાશક્તિ માટે મોટી તક લઈને આવી છે. યુવાનોએ રાષ્ટ્રહિત માટે આગેવાની લેવામાં પાછા પડવાનું નથી. યુવાન ઊર્જાવાન હશે તો બીજાને પ્રભાવિત કરી શકશે તેમ પણ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

તેમણે કહ્યું કે,યુથ પાર્લમેન્ટનો ઉદ્દેશ્ય દેશની યુવા પેઢીને કાયદાનિર્માણની લોકતાંત્રિક પ્રક્રિયાથી પરિચિત કરવાનો છે. યુથ પાર્લમેન્ટમાં મનોમંથન અને સંવાદ દ્વારા યુવાનોને જ્ઞાનરૂપી અમૃત પ્રાપ્ત થશે. ઉત્કૃષ્ટ યુવાશક્તિના જાગરણથી ઉન્નત રાષ્ટ્રનિર્માણની નેમમાં યુથ પાર્લમેન્ટ એક અગત્યનું પરિબળ બનશે.

શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે જણાવ્યું કે, વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના કાર્યકાળમાં ભારતની સંસદીય પ્રણાલિકા નવા આયામો પામી છે. તેમના કાર્યકાળમાં દેશની સંસદ સૌથી વધુ કાર્યદક્ષતા સાથે કાર્યરત બની છે. અનેક લેન્ડમાર્ક કાયદાઓ બન્યા અને સેંકડો જૂના પુરાણા કાયદાઓ રદ પણ થયા છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ કહ્યું કે, વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ લોકતંત્રને ભારતનો આત્મા કહ્યો છે. આ પૃથ્વી પર લોકતાંત્રિક રાજ્યવ્યવસ્થાઓ સૌ પહેલાં ભારતમાં અસ્તિત્વમાં આવી હતી. તુર્કો,

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વને પરિણામે સૌને લોકશાહીમાં ભરોસાનું, વિશ્વાસનું વાતાવરણ જાગ્યું છે - મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ

અફઘાનો, આરબો, મુઘલ શાસકો અને ત્યારબાદ યુરોપિયન શાસકોની ગુલામીના લાંબા કાળખંડ બાદ ભારતે ફરીથી લોકતાંત્રિક શાસન-વ્યવસ્થા કાયમ કરી છે.

તેમણે કહ્યું કે, ભારતીય સમાજે - ભારતનાં નાગરિકોએ આઝાદીનાં જે સપનાં જોયાં હતાં, સ્વતંત્ર સમૃદ્ધ અને સુખી થવા માટેના જે ઝંખના કરી હતી તે આ લોકતાંત્રિક વ્યવસ્થાએ સાકાર કરી આપી છે. પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વને પરિણામે સૌને લોકશાહીમાં ભરોસાનું, વિશ્વાસનું વાતાવરણ જાગ્યું છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ યુવાનોના સંદર્ભમાં કહ્યું કે, આપણો દેશ યુવાનોનો દેશ છે, યુવાનો ભારતનું ભવિષ્ય છે. ભારતની લોકતાંત્રિક શાસન-વ્યવસ્થામાં યુવાનોના મહત્ત્વનો ભાગ ભજવી શકે છે. પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ દેશની યુવાશક્તિ પર વિશ્વાસ મૂકી યુવાનોનેઆત્મનિર્ભર ભારત-નયા ભારતના નિર્માણમાં યોગદાન આપવા આહ્વાન કર્યું છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ ઝાલર વગાડીને આ યુથ પાર્લમેન્ટની વિધિવત્ શરૂઆત કરાવી હતી. સાથે જ તેની ભવ્ય સફળતા માટે શુભકામનાઓ પાઠવી હતી.

નવસારીના સાંસદ અને ભાજપના પ્રદેશ અધ્યક્ષ શ્રી સી. આર. પાટીલે જણાવ્યું કે, અપ્રાસંગિક રૂઢિઓ અને નિયમોને તોડવાની હિંમત જે યુવાન નથી કરતો તે આગેવાન નથી બની શકતો. જીવનમાં પ્રગતિ કરવી હોય તો બીબાંઢાળ પદ્ધતિઓમાંથી બહાર આવી નવીન અને રચનાત્મક કાર્યો તરફ વળવું પડશે. યુથ પાર્લમેન્ટ આવો જ એક રચનાત્મક અભિગમ છે. યુથ પાર્લમેન્ટમાં વર્તમાન સ્થિતિના પ્રશ્નો-મુશ્કેલીઓના ઉકેલ માટેની ચર્ચા થાય તે ઇચ્છનીય છે એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

તેમણે કહ્યું કે જગતમાં કોઈપણ ક્રાંતિ યુવાનો જ લાવ્યા છે. આપણો દેશ યુવાનોનો દેશ છે. દેશના યુવાનો જાગૃત છે, નવી કેડી કંડારવા સક્ષમ છે. કોઈ યુવાન અમારી પાસે નવો અને સમાજોપયોગી વિચાર લઈને આવે તો તેનો અમલ કરવા અમે તત્પર રહીએ છીએ.

મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે 'વીર સાવરકર' 'ધ મેન હુ કુડ હેવ પ્રિવેન્ટેડ પાર્ટીશન' પુસ્તકનું વિમોચન કર્યું

રાષ્ટ્રપુરુષ વીર સાવરકર શસ્ત્ર અને શાસ્ત્ર બંનેના ઉપાસક હતા - મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ

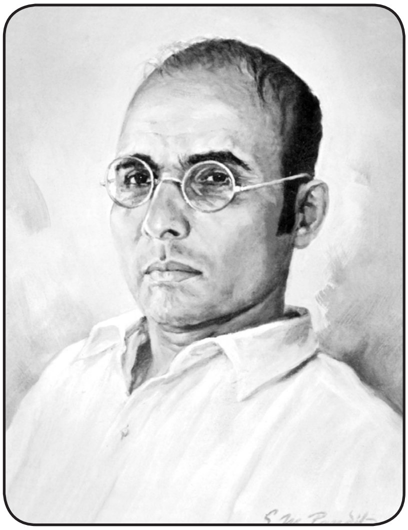

મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે કેન્દ્રીય માહિતી કમિશનર શ્રી ઉદય માહુરકર અને લેખક શ્રી ચિરાયુ પંડિત દ્વારા લિખિત 'વીર સાવરકર' 'ધ મેન હુ કુડ હેવ પ્રિવેન્ટેડ પાર્ટીશન (The Man Who Could Have Prevented Partition)' પુસ્તકનું વિમોચન કર્યું હતું.

પુસ્તકનું વિમોચન કર્યા બાદ મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાવ્યું કે, રાષ્ટ્રપુરુષ વીર સાવરકર શસ્ત્ર અને શાસ્ત્ર બંનેના ઉપાસક હતા. મુખ્યમંત્રીશ્રીએ વીર સાવરકરને બહુમુખી પ્રતિભા સાથેની જીવંત યુનિવર્સિટી હોવાનું કહ્યું હતું. મુખ્યમંત્રીશ્રીએ વીર સાવરકરના વીરતાના કિસ્સા લોકો સમક્ષ રજૂ કરતાં કહ્યું કે, શહીદ વીર સાવરકર દ્વારા ૧૮૫૭ના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામને આઝાદ ભારત માટેની પ્રથમ લડત હોવાનું ગણાવવામાં આવ્યું હતું.

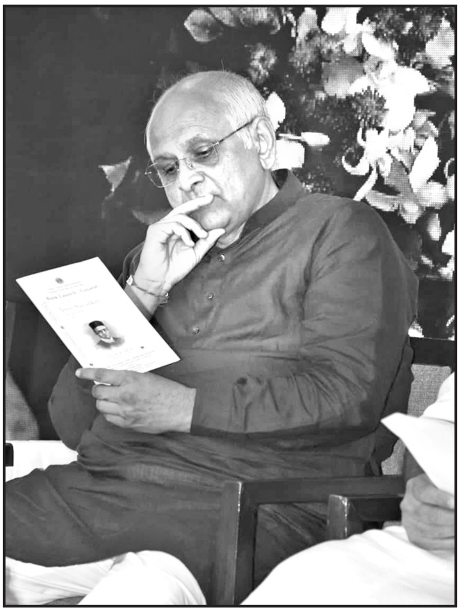

સમગ્ર દેશમાં આઝાદીના ૭૫ વર્ષની ઉજવણીને 'આઝાદીકા અમૃત મહોત્સવ' અંતર્ગત વિવિધ કાર્યક્રમો દ્વારા ઉજવણી કરવામાં આવી રહી છે ત્યારે રાષ્ટ્ર્ય પુરુષ વીર સાવરકર ઉપર લખાયેલ આજનું પુસ્તક પણ મહત્ત્વનું બની રહેશે.

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી દ્વારા પણ વીર સાવરકરની સંઘર્ષયાત્રા અને સ્વતંત્ર ભારતની ચળવળમાં તેમના અતિ મહત્ત્વના યોગદાનને ભાવિ પેઢી સમક્ષ મૂકવા માટે અંદમાન- નિકોબાર ઍરપોર્ટને વીર સાવરકર એરપોર્ટ નામ આપવામાં આવ્યું છે. અત્રે નોંધનીય બાબત છે કે,શહીદ વીર સાવરકર દ્વારા મા ભોમની રક્ષા કાજે શરૂ કરેલ સ્વાતંત્ર્ય ચળવળ બદલ અંગ્રેજો દ્વારા તેમને બે વખત જન્મટીપની સજા કરવામાં આવી હતી. વીર સાવરકર ઉપરાંત શહીદ વીર ભગતસિંહ, ચંદ્રશેખર આઝાદ, જેવા સ્વાતંત્ર્ય સેનાનીઓના બલિદાનને ભાવિ પેઢી યાદ કરે, તેમની શૌર્યગાથાઓ ભાવિ પેઢી સમક્ષ રજૂ થાય તે માટે આ પ્રકારનાં પુસ્તકો અતિ મહત્ત્વનાં હોવાનું મુખ્યમંત્રીશ્રીએ કહ્યું હતું.

પુસ્તક વિમોચન પ્રસંગે સ્વતંત્ર્ય સેનાની વિનાયક દામોદર સાવરકરના જીવનચરિત્રને રજૂ કરતી દશ્ય-શ્રાવ્ય ટૂંકી ફિલ્મ પણ બતાવવામાં આવી હતી. કેન્દ્રીય માહિતી કમિશનર અને વીર સાવરકર પુસ્તકના મુખ્ય લેખક શ્રી ઉદય માહુરકરે આ પુસ્તક વિષે વિસ્તૃત માહિતી રજૂ કરી હતી. તેમણે ભારતના વિભાજનને રોકવામાં વીર સાવરકરના વિચારો અને પ્રયાસોથી ઉપસ્થિત લોકોને માહિતગાર કર્યા હતા.

•

વાયબ્રન્ટ ગુજરાત - આત્મનિર્ભર ભારત

ગુજરાતમાં પ્રધાનમંત્રીશ્રીના માર્ગદર્શનમાં બે દશક દરમ્યાન એવું વાઈબ્રન્ટ અર્થતંત્ર વિકસ્યું છે કે દરેક પ્રકારની પરિસ્થિતિઓમાં ટકી શકે અને બદલાવને યોગ્ય પ્રતિસાદ આપી શકે - મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ

મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલ સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે, ગુજરાતે પાછલા બે દાયકામાં પ્રભાવક પ્રોત્સાહક અને ધબકતા વાઈબ્રન્ટ વિકાસ અને અર્થતંત્રની તેજ રફતાર પકડી છે. ગુજરાતમાં પ્રધાનમંત્રીશ્રીના માર્ગદર્શનમાં બે દશક દરમ્યાન એવું વાઈબ્રન્ટ અર્થતંત્ર વિકસ્યું છે કે દરેક પ્રકારની પરિસ્થિતિઓમાં ટકી શકે અને બદલાવને યોગ્ય પ્રતિસાદ આપી શકે એમ પણ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના દૃષ્ટિવંત નેતૃત્વમાં દેશે આર્થિક, સામાજિક વિકાસના ક્ષેત્રે પ્રગતિની નવી દિશા કંડારી છે, ત્યારે તેમનાં પદચિહ્નો પર ચાલતાં ગુજરાતે પણ વિકાસની આ તેજ રફતાર પકડી છે, એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું.વાઈબ્રન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ સમિટની ૨૦૨૨માં યોજાનારી ૧૦મી એડિશન સંદર્ભમાં દેશની રાજધાની નવી દિલ્હીમાં મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલે અગ્રણી ઉદ્યોગ સંચાલકો સાથે બેઠક યોજીને રાજ્યના ચોતરફા વિકાસની ગાથા પ્રસ્તુત કરી હતી.   શ્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલે આ વાયબ્રન્ટ સમિટનો નવતર વિચાર પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ ૨૦૦૩માં ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી તરીકે આપ્યો હતો તેની ભૂમિકા આપી હતી.

આ સંદર્ભમાં મુખ્યમંત્રીશ્રીએ કહ્યું કે, પ્રધાનમંત્રીશ્રીના દિશાદર્શનમાં હવે તો આ સમિટ ગ્લોબલ નોલેજ શેરિંગ નેટવર્કિંગનું વૈશ્વિક પ્લેટફોર્મ બની ગઈ છે

શ્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલે જણાવ્યું કે, આગામી ૧૦ જાન્યુઆરી ૨૦૨૨ના રોજ આ ગ્લોબલ સમિટનો વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદી પ્રારંભ કરાવશે.

આ શુભારંભ અવસરે દેશના વિવિધ રાજ્યોના વડા, વિશ્વના અન્ય દેશોના વરિષ્ઠ મહાનુભાવ, ગ્લોબલ સી.ઈ.ઓ. વિવિધ લક્ષી સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓ તેમજ વિચારકો અને ભારત સરકારના મંત્રીશ્રીઓ પણ ઉપસ્થિત રહેવાના છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ વાઈબ્રન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ સમિટની આ વર્ષની

થીમ "આત્મનિર્ભર ગુજરાતથી આત્મનિર્ભર ભારત" રાખવામાં આવી છે તેની પણ વિશદ છણાવટ કરી હતી.

તેમણે ઉમેર્યું કે, પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ ૨૦૨૦માં આત્મનિર્ભર ભારત માટેનું આહ્વાન કરેલું છે. ભારતની સ્ટ્રેન્થ, સ્કિલ અને કેપેસિટીને વિશ્વના ભલા માટે ઉજાગર કરવા આત્મનિર્ભર ભારતના પ્રધાનમંત્રીશ્રીના આહ્વાનને સુસંગત આ વર્ષની વાઈબ્રન્ટ સમિટની આ થીમ છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ સામાજિક-આર્થિક વિકાસના વિવિધ ક્ષેત્રોમાં ગુજરાતે મેળવેલી સિદ્ધિઓની પ્રસ્તુતિ આ અગ્રણી ઉદ્યોગ સંચાલકો સમક્ષ કર્ટેઈન રેઈઝર કાર્યક્રમમાં કરી હતી.

શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે જણાવ્યું કે, દેશ અને દુનિયાના વેપાર ઉદ્યોગકારો માટે ગુજરાત મોસ્ટ પ્રિફર્ડ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ ડેસ્ટિનેશન બન્યું છે.

ગુજરાતે દેશમાં સૌથી વધુ એફ.ડી.આઈ એટલે કે ૨૧.૯ યુ.એસ. બિલિયન ડૉલર જેટલું રોકાણ ૨૦૨૧ના વર્ષમાં મેળવ્યું છે. એટલું જ નહીં લીડ્સ ઈન્ડેક્ષમાં પણ ગુજરાતે ૨૦૧૮, ૨૦૧૯ અને ૨૦૨૧માં ટોપ પર રહી સફળતાની હેટ્રિક નોંધાવી છે એમ તેમણે ગૌરવ સહિત ઉમેર્યું હતું.

તેમણે જણાવ્યું કે ભારતના ભાવિ વિકાસ-ગ્રોથની શહેરમાં મેગા ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પ્રોજેક્ટ મહત્વપૂર્ણ બનશે. ગુજરાત ધોલેરા સર, ડેડિકેટેડ ફ્રેઈટ કોરિડોર, દિલ્હી મુંબઈ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ કોરિડોર, ગીફ્ટ સિટી, ડ્રીમ સિટી જેવા પ્રોજેક્ટ સાથે આવા મેગા પ્રોજેક્ટ ક્ષેત્રમાં પણ યોગદાન આપશે એમ શ્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલે ઉમેર્યું હતું.

કચ્છમાં આકાર પામી રહેલા વિશ્વના સૌથી મોટા હાઈબ્રીડ સોલાર અને વિન્ડ રિન્યુએબલ એનર્જી પાર્ક દ્વારા દેશની રિન્યુએબલ એનર્જી કેપેસિટીમાં વધારાના ૩૦ ગીગાવોટનું પ્રદાન ૨૦૨૩ સુધીમાં ગુજરાત આપતું થશે એમ પણ મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાવ્યું હતું. ટેલેન્ટ, ટેકનોલોજી અને ટ્રાન્સપરન્સીની સાથે ગુજરાત તીવ્રગતિથી વૈશ્વિક કંપનીઓ સાથે સ્પર્ધાત્મક સહભાગિતા સાધવા સક્ષમ છે એમ શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે ઉમેર્યું હતું.

મુખ્યમંત્રીએ કહ્યું કે, ગુજરાતમાં પરંપરાગત અને આધુનિક એમ બેય વિકાસ માટેની ઊંડી ઈચ્છાશક્તિ જાગી છે. એટલું જ નહીં સુદૃઢ અર્થવ્યવસ્થા, ભવિષ્યલક્ષી આંતરમાળખું અને ઉદ્યોગો તથા ઉદ્યમિતાની સંભાવનાઓનું ગૌરવ પણ ગુજરાત લઈ શકે છે.

ગુજરાતની ઉદ્યોગ સાહસિકતાના ઉત્સાહને વેગ આપવા આઈ-હબ, આઈ - ક્રિએટ અને ઈ.ડી.આઈ. જેવી અગ્રણી સંસ્થાઓ સ્ટાર્ટઅપ્સને પ્રોત્સાહન પૂરું પાડે છે તેની ભૂમિકા શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે આપી હતી.

દેશના ભાવિ સ્ટાર યુનિકોર્ન ગુજરાતમાંથી તૈયાર થાય તેવી રાજ્ય સરકારની મનસા છે એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

મુખ્યમંત્રીશ્રી કહ્યું કે, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે બિઝનેસ ફ્રેન્ડલી સ્ટેટ તરીકે ગુજરાતે ખ્યાતિ મેળવી છે. સુદૃઢ ઉદ્યોગિક આંતરમાળખું, પ્રોએક્ટિવ પોલિસિઝ, ઈઝ ઓફ ડૂઈંગ બિઝનેસ વિગેરેને કારણે જ દેશ અને દુનિયામાં મૂડીરોકાણો માટેનું સૌથી વધુ પસંદગીપાત્ર રાજ્ય ગુજરાત બન્યું છે એનો શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે ગૌરવપૂર્વક ઉલ્લેખ કર્યો હતો.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ દેશની આઝાદીના ૭૫મા વર્ષે 'આઝાદીકા અમૃત મહોત્સવે' પ્રધાનમંત્રીશ્રીના આત્મનિર્ભર ભારતના વિઝનને સાકાર કરવાની ગુજરાતની પ્રતિબદ્ધતા વ્યક્ત કરી હતી. તેમણે સ્પષ્ટ કહ્યું કે, વાઈબ્રન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ સમિટની આ ૧૦મી આવૃત્તિમાં ગુજરાતની વિશિષ્ટ સિદ્ધિઓ, ક્ષમતા અને આત્મનિર્ભર ભારતની વિકાસગાથામાં લીડ લેવાની ગુજરાતની સજ્જતા શો કેસ કરાશે. તેમણે આ સમિટમાં

સહભાગી થવા ઉદ્યોગ સંચાલકોને ભાવભર્યું નિમંત્રણ પાઠવ્યું હતું.

કેન્દ્રીય આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ, રસાયણ અને ખાતર વિભાગના મંત્રી શ્રી મનસુખ માંડવિયાએ જણાવ્યું કે, આ સમિટનું વિચારબીજ પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ રોપ્યું હતું. આજે જે વાઈબ્રન્ટ સમિટની સફળતા આપણે જોઈ રહ્યા છીએ તેની પાછળ પ્રધાનમંત્રીશ્રીની ૨૦ વર્ષની તપસ્યા રહેલી છે. કેન્દ્રીય મંત્રીશ્રીએ કહ્યું કે, ગુજરાતમાં ઉદ્યોગ વ્યાપાર કરવા માટે જરૂરી તમામ આંતરમાળખાકીય સુવિધાઓ મળી જ રહેશે, પરંતુ ગુજરાતની સૌથી મોટી તાકાત ત્યાંની પરોણાગત છે.

કેન્દ્રીય મત્સ્ય, પશુપાલન અને ડેરી વિભાગના મંત્રી શ્રી પુરુષોત્તમ રૂપાલાએ જણાવ્યું કે, વાઈબ્રન્ટ ગુજરાતની આ યાત્રામાં રાજ્યએ બે મોટા સીમાચિહ્નો અંકિત કર્યાં છે. સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી ખાતે રોજના ૨૦ હજાર પ્રવાસીઓ મુલાકાત લે છે. કેવડિયા ગુજરાત પ્રવાસન ધામ બન્યું છે. સરદાર સરોવર ડેમને કારણે ગુજરાતી સિંચાઈક્ષમતા અનેકગણી વધી છે. તેમણે કહ્યું કે, મુખ્યમંત્રી તરીકે જેમણે વાઈબ્રન્ટ સમિટની શરૂઆત કરાવી તેઓ આજે દેશના વડાપ્રધાન છે. રાજ્યમાં વિકાસ-સમૃદ્ધિનો આધાર સ્થિર શાસન છે.

મારૂતિ સુઝુકીના એમ.ડી. અને સી.ઈ.ઓ. કિંચી આયુકાવાએ જણાવ્યું કે, ગુજરાત દેશનું અગ્રીમ ઈન્ડસ્ટ્રી ફ્રેન્ડલી અને મેન્યુફેક્ચરીંગ ફ્રેન્ડલી રાજ્ય છે. ભારતને નેટ કાર્બન ઝીરો કન્ટ્રી બનાવવામાં ગુજરાત લીડ લઈ શકે એમ છે તેમ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

જે.સી.બી.ના એમ.ડી. અને સી.ઈ.ઓ. દિપક શેટ્ટીએ જણાવ્યું કે, કોવિડ પેન્ડેમિકની કપરી પરિસ્થિતિ હોવા છતા ગુજરાત સરકારના સહકારને કારણે જે.સી.બી. પોતાનું છઠ્ઠું ઉત્પાદન એકમ વડોદરા-ગુજરાતમાં સમયસર સ્થાપવામાં સફળ રહ્યું છે.

મુખ્ય સચિવ શ્રી પંકજકુમારે સૌને વાઈબ્રન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ સમિટ ૨૦૨૨માં જોડાવાનું આમંત્રણ પાઠવતાં કહ્યું કે, ગુજરાતમાં ધોલેરા સર અને ગિફ્ટ સિટી જેવા વિશાળકાય પ્રોજેક્ટ રાજ્યના વિકાસનું ચાલકબળ છે. એટલુ જ નહીં ગુજરાત પાસે મજબૂત એમ.એસ.એમ.ઈ.નું ઉદ્યોગમાળખું છે. ગુજરાત ઝીરો મેન ડેયઝ લોસ સહિતના દરેક પેરામીટરમાં અગ્રણી રાજ્ય બન્યું છે, ત્યારે દેશ -વિદેશના અગ્રણી રોકાણકારોને તેમણે વાબ્રન્ટ સમિટમાં જોડાઈ ગુજરાતની વાઈબ્રન્સીનો અનુભવ કરવા કહ્યું હતું.

વાયબ્રન્ટ ગુજરાતમાં ભાગ લેવા જાપાન-કોરિયાએ ઊંડો રસ દાખવ્યો

જાન્યુઆરી ૨૦૨૨માં ગાંધીનગર ખાતે યોજાઈ રહેલી વાયબ્રન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ સમિટ-૨૦૨૨ (VGGS 2022)માં ભાગ લેવા માટે પૂર્વના બે મહત્ત્વના દેશ જાપાન તથા દક્ષિણ કોરિયાએ ઊંડો રસ દાખવ્યો છે.

ભારતનું સૌથી વધુ બિઝનેસ ફ્રેન્ડલી રાજ્ય ગુજરાત તેની પ્રતિષ્ઠિત મૂડીરોકાણ ઈવેન્ટ VGGS 2022 માટે સજ્જ થઈ રહ્યું છે. માનનીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીની દીર્ઘદૃષ્ટિ અને પ્રયાસોથી શરૂ થયેલી વાયબ્રન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ સમિટે આટલાં વર્ષોમાં સમગ્ર વિશ્વમાં એક નવો માપદંડ પ્રસ્થાપિત કર્યો છે. માનનીય વડાપ્રધાનની પહેલને કારણે જ દેશમાં ગુજરાત આજે સૌથી વધુ બિઝનેસલક્ષી રાજ્ય બન્યું છે, પરિણામે વિકાસનાં ફળ સમાજના દરેક વર્ગને મળી રહ્યાં છે. ગાંધીનગર ખાતે ૧૦થી ૧૨ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૨ દરમિયાન યોજાઈ રહેલી વાયબ્રન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ સમિટ ૨૦૨૨ સમયે ૯ જાન્યુઆરીથી ૧૩ જાન્યુઆરી દરમિયાન ગ્લોબલ ટ્રેડ શોનું પણ આયોજન થયું છે.

આ દ્વિવાર્ષિક ઈવેન્ટની તૈયારી સંદર્ભે યોજાયેલી વર્ચ્યુઅલ બેઠક દરમિયાન ગુજરાત સરકારના શ્રમ અને રોજગાર વિભાગના પ્રિન્સિપાલ સેક્રેટરી સુશ્રી અંજુ શર્માના નેતૃત્વ હેઠળ ઉચ્ચ સત્તાધારી પ્રતિનિધિમંડળે જાપાન અને કોરિયાના રોકાણકારો, ઉદ્યોગ-સાહસિકો તેમજ ભારતીય ડાયસ્પોરાના અગ્રણી સભ્યો સાથે ઑનલાઈન પ્લૅટફૉર્મ દ્વારા વાતચીત કરી હતી. વર્ચ્યુઅલ બેઠકમાં જાપાન તરફથી ૩૦૦ તથા કોરિયાના ૧૬૦ પ્રતિનિધિએ ભાગ લીધો હતો.

છેલ્લા થોડાં વર્ષમાં ગુજરાત સાથે જાપાન અને દક્ષિણ કોરિયાના વ્યાવસાયિક સંબંધો મજબૂત થયા છે અને હાલ પણ રાજ્યમાં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં બંને દેશોની નોંધપાત્ર હાજરી છે. જાપાનની હિટાચી, સુઝુકી, હોન્ડા અને પેનાસોનિક તથા દક્ષિણ કોરિયાની કુકડો કેમિકલ્સ, હ્યુન્ડાઈ રોટેમ, સોંગવોન વગેરે કંપનીઓએ ગુજરાતમાં તેમના ઉત્પાદન એકમો સ્થાપ્યા છે.

●

અર્થતંત્રમાં અભૂતપૂર્વ તેજીનો સંચાર રિફોર્મના માધ્યમથી પર્ફોર્મને આત્મસાત્ કરતું ભારત

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીનો કરિશ્મા, પારદર્શિતાભરી નીતિ અને વ્યાપાર ક્ષેત્રે મૈત્રીભર્યા વાતાવરણે ભારતને રોકાણ માટે આકર્ષણનું કેન્દ્ર બનાવ્યું

૨૧મી સદી એ ભારતની સદી

વર્ષ ૨૦૧૪માં મોદી સરકારે જયારે દેશની કમાન સંભાળી ત્યારે દેશની આર્થિક અને સામાજિક વ્યવસ્થા અસ્તવ્યસ્ત હતી અને દેશનો યુવાવર્ગ નિરાશ અવસ્થામાં હતો ત્યારે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ દેશના નાગરિકોમાં અનેરી ઊર્જાનો સંચાર કર્યો અને દેશના યુવાધનને દેશના વિકાસમાં સહભાગી થવા આવકાર્યા, દેશ જયારે દેવા અને ભ્રષ્ટાચાર તળે દબાયેલો હતો અને વિશ્વમાં દેશની છબી ખરડાયેલી હતી ત્યારે મોદી સરકારે ચૂંટાયા પછી તરત જ વિકાસલક્ષી કાર્યસૂચિને એક પછી એક દેશહિતમાં લાગુ કરવામાં સહેજ પણ વિલંબ કર્યો ન હતો અને આગળની સરકારોએ ખોદેલા ખાડાઓ પૂરવાનું કાર્ય આરંભ્યું હતું. નવીનતમ યોજનાઓ અને સુધારાઓ દ્વારા દેશને વિકાસના એન્જિન થકી પાટા પર લાવી દોડતું કર્યું હતું. સમયાંતરે વિકાસલક્ષી કાર્યોનું સ્તર ઊંચું કરી તેની ઝડપમાં વધારો કરવાનું કાર્ય કર્યું. તેમના દીર્ઘદૃષ્ટિવાળા નિર્ણયોના પરિણામે આજે ભારત દેશનો દુનિયામાં ડંકો વાગી રહ્યો છે અને વિશ્વના દેશો પણ માનવા લાગ્યા છે કે ૨૧મી સદી એ ભારતની સદી છે. વર્ષ ૨૦૨૦માં જયારે દેશ અને દુનિયા સામે કોરોના નામની જીવલેણ મહામારી આવી ત્યારે મોદી સરકારે સમયસૂચકતા દાખવતાં દેશની આર્થિક પરિસ્થિતિ કરતાં દેશના નાગરિકોના જીવને પ્રાધાન્ય આપી લૉકડાઉન જાહેર કર્યું અને ત્યારબાદ પણ સમય અનુસાર દેશના નાગરિકોને આર્થિક સહાય પૂરી પાડી આર્થિક રીતે આત્મનિર્ભર કરવાનું કાર્ય પણ આરંભ્યું. પહેલાં જે દબાણ હેઠળ આર્થિક સુધારણા થતી હતી એમાં કઈ પરિણામ મળતું નહોતું જયારે મોદી સરકારે સુધારણાને એક સતત ચાલતી પ્રક્રિયા બનાવી છે તેમજ ટ્રાન્સફોર્મ પર્ફોર્મ અને રિફોર્મને વિકાસમંત્ર બનાવી દીધો છે. સરકારે નીતિઓમાં નિર્ણાયક ફેરફારોથી દરેક પગથિયે સુધારણાનો પાયો તૈયાર કર્યો છે. રિફોર્મના માર્ગમાં આવતા અંતરાયોથી સહેજ પણ વિચલિત થયા વગર પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી પોતાના પ્રજાકેન્દ્રિત લક્ષ્ય તરફ આગળ વધતા ગયા અને તેમનો પ્રત્યેક નિર્ણય નવસર્જન માટેનું બીજ બની ફૂલ્યોફાલ્યો. મોદીજીના આર્થિક સુધારા તેમના પુરોગામીઓ કરતાં વધુ સૂઝબૂઝ વાળા નીવડ્યા.

૩૫,૦૦૦ જેટલા કેસોનો ઉકેલ આવ્યો

પાછળનાં ૭ વર્ષોમાં મોદી સરકારે જે દેશવાસીઓ બેન્કિંગ વ્યવસ્થાથી વંચિત હતા તેમને જનધન યોજના હેઠળ નવાં ખાતાં ખોલાવી તેમને બેન્કિંગ તરફ વાળવા, જે અસુરક્ષિત છે તેમને પ્રધાનમંત્રી જીવનજ્યોતિ વીમા યોજના અંતર્ગત સુરક્ષિત કરવા, જેમને ભંડોળની જરૂર છે તેમને મુદ્રા યોજના અંતર્ગત ભંડોળ પૂરું પાડવું એ તરફ ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું. જેના કારણે ખેડૂત, ગરીબ અને મધ્યમ વર્ગના લોકોને સરકારની લાભાન્વિત યોજનાઓનાં નાણાં સીધાં એમના બેન્ક ખાતામાં જમા થવા લાગ્યાં. આ જ કારણ છે કે કોરોના મહામારીમાં પણ સરકારી મદદ સીધી લાભાર્થીઓનાં ખાતાંમાં આપવી શક્ય બની. શરૂઆતમાં કાળાં નાણાંની નાબૂદી માટે ઈક્ષ્મ ડિકલેરેશન સ્કીમ હેઠળ છુપાવેલી આવકના ૪૫% જમા કરાવી બિનહિસાબી આવકને કાયદેસર કરી શકાય તેવો અવસર આપવામાં આવ્યો. ત્યારબાદ નોટબંધી દ્વારા કાળાં નાણાં પર કરવામાં આવેલી સર્જિકલ સ્ટ્રાઈકના પરિણામે કાળાં નાણાંને અર્થતંત્રના મુખ્ય પ્રવાહમાં લાવવામાં સફળતા મળી. આ સાથે ડિજિટલ ઈન્ડિયા યોજના હેઠળ નાણાકીય વ્યવહારો બિન-રોકડ સ્વરૂપે થવા લાગ્યા અને ડિજિટલ વ્યવહારોમાં નોંધપાત્ર વધારો થયો. આવી યોજનાઓને પરિણામે કોરોના મહામારીમાં એકબીજાના સંપર્કમાં ન આવતા ડિજિટલ વ્યવહારો શક્ય બન્યા. "વિવાદ સે વિશ્વાસ" યોજના હેઠળ સરકારનો પ્રયત્ન મોટાભાગના બધા જ કેસનો અદાલતની બહાર ઉકેલ આવે એવો રહ્યો અને પરિણામે ટૂંક સમયમાં જ આ યોજના હેઠળ લગભગ ૩૫,૦૦૦ જેટલા કેસોનો ઉકેલ આવ્યો છે. ટેક્સપેયર ચાર્ટર લાગુ કરવાની

પ્રેરક શાહ

જાહેરાત કરી. આ ચાર્ટરનો મુખ્ય હેતુ કરદાતા અને કર અધિકારીઓ વચ્ચે વિશ્વસનીયતાનો સેતુ બાંધવાનો અને કરદાતાને થતી પજવણી ઓછી કરવાનો છે. ફેસલેસ અપીલ અને ફેસલેસ એસેસમેન્ટ યોજના દાખલ કરવામાં આવી જેનો મુખ્ય હેતુ ભ્રષ્ટાચાર અને મનસ્વિતા દૂર કરવાનો છે.

આઝાદી પછી અત્યાર સુધીના સૌથી ઓછા સીધા કરવેરાના દર

અસંગઠિત અર્થવ્યવસ્થાને સંગઠિત બનાવી સરકારે દેશનો કરવ્યાપ વધાર્યો જેના લીધે સરકાર વિવિધ લાભો દેશની સામાન્ય જનતાને આપી શકી અને આઝાદી પછી અત્યાર સુધીના સૌથી ઓછા સીધા કરવેરાના દર છે. વેલ્થ ટેક્સ અને એન્જલ ટેક્સ નાબૂદ કર્યો. સુકન્યા સમૃદ્ધિ યોજના, પબ્લિક પ્રોવિડન્ટ ફંડ, પ્રધાનમંત્રી વયવંદના યોજના, સિનિયર સિટિઝન સેવિંગ્સ સ્કીમમાં વ્યાજના દર રેપોરેટથી વધારે રાખ્યા. જે ઉત્પાદનો ઉપર અપ્રત્યક્ષ કરવેરાનો દર જૂની વ્યવસ્થામાં ૨૬.૫૦% સુધી હતો તેને જી.એસ.ટી. અંતર્ગત લાવી તેના દર ૧૮% કે તેથી ઓછા કરી દેવામાં આવ્યા. વર્ષ ૨૦૧૪ના ૪.૦૪ કરોડ સામે વર્ષ ૨૦૨૦માં ૭.૩૮ કરોડ જેટલા આવકવેરાના રીટર્ન ફાઈલ થયા. લગભગ ૧ કરોડથી પણ વધારે લોકોએ પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને એમ્પ્લોયી સ્ટેટ ઈન્ફરન્સની નોંધણી કરાવી. નોટબંધી પહેલાંનાં બે વર્ષમાં સીધા કરવેરાઓનું કલેક્શન ૬.૬% અને ૯% ના દરે વધ્યું હતું કે નોટબંધી પછીનાં બે વર્ષમાં ૧૪% અને ૨૫% ના દરે વધ્યું હતું. એક સમયે SBIનો પ્રાઈમ લેન્ડિંગ રેટ ૧૦.૨૫-૧૧.૫૦% જેટલો હતો જે અત્યારે ઘટીને ૬.૧૫-૭.૩૦% પર આવી ગયો છે જેના કારણે સામાન્ય જનતાને હોમ લોન, કાર લોનના વ્યાજદરમાં ઘટાડાનો લાભ મળ્યો. સંગઠિત અર્થવ્યવસ્થા જે ૨૦૧૩-૧૪માં ૫૩.૯% હતી તે અત્યારે વધીને ૮૧.૨% થઈ ગઈ છે.

UPI દ્વારા કરાતા વ્યવહારોની સંખ્યા ૪૨૧ કરોડ અને મૂલ્ય રૂપિયા ૭.૭૧ લાખ કરોડ સુધી પહોંચી ગયું

તાજેતરમાં આવેલ એક રિપોર્ટ અનુસાર ઓક્ટોબર ૨૦૨૧માં UPI દ્વારા કરાતા વ્યવહારોની સંખ્યા ૪૨૧ કરોડ અને મૂલ્ય રૂપિયા ૭.૭૧ લાખ કરોડ સુધી પહોંચી ગયું છે. છેલ્લાં પાંચ વર્ષમાં ડિજિટલ વ્યવહારોમાં ૧૯ ગણો વધારો થયો છે. દેશમાં UPI દ્વારા કરાતા વ્યવહારોમાં એક વર્ષમાં ૨૮૫% જેટલો વધારો જોવા મળ્યો છે. આજે દેશનો નાનામાં નાનો વેપારી પણ ડિજિટલ વ્યવસ્થાથી રૂપિયા લેતો થઈ ગયો છે. એક રિપોર્ટ અનુસાર વર્ષ ૨૦૨૧માં અસંગઠિત ક્ષેત્રનો હિસ્સો ૨૦૧૮ના ૫૨.૪૦%થી ૧૫થી ૨૦% જેટલો ઘટી ગયો છે.

જી.એસ.ટી.ની અભૂતપૂર્વ આવક

જી.એસ.ટી.માં સરકારને મળતી ટેક્સની આવક વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮માં સરેરાશ ૮૨,૨૯૪ કરોડ પ્રતિ માસ હતી, જે વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯માં સરેરાશ ૯૮,૧૧૪ કરોડ પ્રતિ માસ અને વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦માં ૧,૦૧,૮૪૩ કરોડ પ્રતિ માસ રહી હતી. કોરોનાના પ્રકોપ વચ્ચે ઓક્ટોબર ૨૦૨૦થી મે ૨૦૨૧ (સરેરાશ ૧.૧૫ લાખ કરોડ પ્રતિ માસ) અને જુલાઈ ૨૦૨૧થી નવેમ્બર ૨૦૨૧ (સરેરાશ ૧.૧૭ લાખ કરોડ પ્રતિ માસ)માં દરેક મહિને જી.એસ.ટી.નું કલેક્શન ૧ લાખ કરોડથી વધારે રહ્યું છે. વધુમાં એપ્રિલ ૨૦૨૧માં જી.એસ.ટી.નું કલેક્શન રેકોર્ડ બ્રેક ૧.૪૧ લાખ કરોડ જયારે નવેમ્બર ૨૦૨૧માં બીજું સૌથી વધારે ૧,૩૧,૫૨૬ કરોડ રહ્યું. આ આંકડા કોરોના જેવી મહામારી પછી મોદી સરકાર દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી વિવિધ રાહતો અને યોજનાઓની સફળતા સૂચવે છે તેમજ પ્રગતિ અને વિકાસના પંથે આગળ વધી રહેલા ભારતનું પ્રતિબિંબ અને ઉજ્જવળ ભવિષ્ય સૂચવે છે.

આત્મનિર્ભર પેકેજ

દેશની અર્થવ્યવસ્થાનું કદ ૫ ટ્રિલિયન ડૉલરના સીમાચિહ્ન સુધી પહોંચાડવા માટે સરકારે ઘરેલુ તેમજ વિદેશી રોકાણને બળ મળે, ઘરેલુ માંગ અને વપરાશમાં વધારો થાય, ઈઝ ઓફ ડુઈંગ બિઝનેસ માટે વધુ સવલતો, ડિજિટલ ઈકોનોમી જેવાં વિવિધ પગલાંઓ લીધેલા છે જેની દૂરોગામી અસર આવનારા સમયમાં જોવા મળશે. ઉપરાંત, કોરોના જેવી મહામારીમાં ભારત દેશને સૌથી ઓછી અસર થાય તે માટે સરકારે આત્મનિર્ભર પેકેજ જાહેર કર્યું. મોદી સરકાર દ્વારા ૨૬ માર્ચના રોજ ૧,૭૦,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનું ગરીબ લોકોને મદદરૂપ ખાદ્ય-અન્ન, રાંધણગેસ અને રોકડ સ્વરૂપે ૩ મહિનાનું ગરીબ કલ્યાણ પેકેજ આપવામાં આવ્યું જે માર્ચ ૨૦૨૨ સુધી લંબાવવામાં આવ્યું જેમાં વધારાના ૧,૨૫,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાની ફાળવણી કરવામાં આવી. મોદી સરકાર દ્વારા ૧૨ મેના રોજ દેશના જી.ડી.પી.ના

૧૦.૪૮%ના કદનું એટલે કે લગભગ રૂપિયા ૨૦.૯૭ લાખ કરોડ જેટલુ વિશાળ રાહત પેકેજ જાહેર કરવામાં આવ્યું આ જ પેકેજને ૧૨ ઓક્ટોબર અને ત્યારબાદ ૧૨ નવેમ્બરે આગળ વધારી કુલ પેકેજ લગભગ ૨૭ લાખ કરોડ જેટલું કરવામાં આવ્યું, જે જી. ડી.પી.ના ૧૫% જેટલું છે. આ પેકેજ દ્વારા દેશના ખેડૂતો, ગરીબ અને મધ્યમ વર્ગના લોકો, MSME) ક્ષેત્રના તથા ધંધા રોજગાર કરતાં લોકોને આર્થિક મહામારીમાંથી બહાર લાવવાના પગલાં લેવામાં આવ્યાં તથા કેટલાક વહીવટી અને આર્થિક સુધારાઓ કરવામાં આવ્યા. આ પેકેજ સાથે સરકારે લઘુતમ આયાત અને સંભવિત મહત્તમ નિકાસ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું અને એટલે જ સરકારે પ્રોડક્શન લિંકડ ઈન્સેન્ટિવ (PI) સ્કીમની જાહેરાત કરી જેમાં અત્યાર સુધીમાં ૧૫ કરતાં વધારે ક્ષેત્રોમાં ૨,૪૦,૦૦૦ કરોડ જેટલી રકમની ફાળવણી કરી ચૂક્યા છે, જેના કારણે ઉત્પાદનમાં વધારો થશે, રોજગારીનું સર્જન થશે તેમજ કિંમતોમાં ઘટાડો થતા વૈશ્વિક સ્પર્ધામાં દેશના ઉદ્યોગો અવ્વલ રહેશે અને નિકાસમાં વધારો થશે.

MSME સેક્ટર માટે રાહતો

ભારત દેશમાં MSME સેક્ટર જે લગભગ ૧૨ કરોડ લોકોને રોજગાર આપે છે, દેશના જી.ડી.પી.માં તેનો ૨૯% અને દેશની કુલ નિકાસમાં ૪૫% જેટલો હિસ્સો છે. દેશની કુલ MSMEમાંથી માઈક્રો એટલે કે સૂક્ષ્મ ઉદ્યોગોનો હિસ્સો ૯૬.૭૧% જેટલો છે ત્યારે કોરોના મહામારીના કારણે લાગુ કરવામાં આવેલા લોકડાઉનની સીધી અસર આ ઉદ્યોગો પર પડી છે અને તેમના માટે આવા સંકટ સમયમાં ટકી રહેવું ખૂબ કાઠું પડી રહ્યું છે ત્યારે મોદી સરકાર દ્વારા આર્થિક પ્રોત્સાહન પેકેજ જાહેર કરવામાં આવ્યું જે અંતર્ગત તણાવગ્રસ્ત MSME માટે ૨૦,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનું આનુષંગિક ઋણ, ૫૦,૦૦૦ કરોડ રૂપિયા સુધીનું ફંડ ઓફ ફંડ્સ દ્વારા ઈક્વિટીમાં રોકાણ, ૨૦૦ કરોડ રૂપિયા સુધીના સરકારી ટેન્ડરમાં ફક્ત દેશી કંપનીઓ, MSME ક્ષેત્રની વ્યાખ્યામાં લાંબા સમયથી અનિર્ણિત માંગણીનો સ્વીકાર કરીને સુધારો કરવામાં આવ્યો. જેમાં ૫૦ કરોડ રૂપિયાની લાગત અને ૨૦૦ કરોડ રૂપિયા સુધીનો વાર્ષિક ધંધો કરવાવાળા ઉદ્યોગોને MSME ક્ષેત્રમાં સમાવિષ્ટ કરવા જેવાં અનેક પ્રોત્સાહન આપવામાં આવ્યાં. આ સાથે MSME ક્ષેત્ર આવનારા સમયમાં દેશના આત્મનિર્ભર ભારત અભિયાનમાં ખૂબ મોટો ભાગ ભજવશે. MSME સેક્ટર માટે રૂપિયા ૪,૫૦,૦૦૦ કરોડની ફાળવણી કરી કોલેટરલ ફ્રી લોનની સુવિધા આપવામાં આવી જેથી ધંધો ફરી શરૂ કરવા, ધંધાકીય દૈનિક ખર્ચાઓ કરવા, કાચા માલની ખરીદી કરવા અને નોકરીઓ ટકાવી રાખી શકાય તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી.

સમયસૂચકતા અને દૂરંદેશિતા

મોદી સરકારના વિરોધીઓનું કહેવું છે કે પેકેજમાં બેંક ક્રેડિટનો હિસ્સો ખૂબ મોટો છે અને સરકારનો હિસ્સો ખૂબ ઓછો છે તો અહીં એ જાણવું ઉલ્લેખનીય છે કે વિશ્વના અન્ય વિકસિત દેશોના પેકેજ સાથે આ પેકેજની સરખામણી કરવી યોગ્ય નથી. વિકાસશીલ દેશ તરીકે મોદી સરકારે જી-૭ સભ્ય દેશોની સરખામણીમાં નવી ચલણી નોટો છાપવાનું ટાળ્યું છે જેથી મોંઘવારી અને એન.પી.એ. કાબૂમાં રાખી શકાય અને ૨૦૦૮ જેવી પરિસ્થિતિ ઊભી ના થાય જે મોદી સરકારની સમયસૂચકતા અને દૂરંદેશિતા સૂચવે છે.

ફોરેક્સ રિઝર્વ રેકોર્ડ ૬૪૨,૪૫૩ બિલિયન ડોલર

વર્ષ ૧૯૯૧માં વૈશ્વિક મહામારી કે વૈશ્વિક કટોકટી ના હોવા છતાં પણ દેશમાં મંદીને કારણે ભારત દેશનું વિદેશી નાણાં ભંડોળ ૧.૨૬ બિલિયન ડૉલર હતું જે ભારતનું માત્ર ૨૧ દિવસનું આયાત-બિલ ચૂકવી શકાય તેટલું હતું અને તેથી સરકાર દ્વારા માત્ર ૪૦૦ મિલિયન ડૉલર ઊભા કરવા માટે ૪૬.૯૧ ટન સોનુ બેંક ઓફ ઇંગ્લેન્ડ પાસે ગીરવે મૂકવાની નોબત આવી હતી જયારે કોરોના જેવી મહામારીના સમયમાં પણ ભારત દેશનું ફોરેક્સ રિઝર્વ રેકોર્ડ ૬૪૨,૪૫૩ બિલિયન ડોલર છે જે ભારતના ૪૧૨ દિવસનું આયાત બિલ ચૂકવી શકાય એટલું છે, ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડમાં સ્પેશ્યલ ડ્રોઇંગ રાઈટ્સ (જી.ડી.આર.) ૧૦ લાખ ડૉલર વધીને ૧.૫૫૧ અબજ ડૉલર પહોંચ્યું છે, દેશની આઈ.એમ.એફ.માં રિઝર્વ ૩૧૦ લાખ ડૉલર વધીને ૫.૧૨૫ અબજ ડૉલર પહોંચ્યું છે, જે ભારત દેશની આર્થિક મજબૂતી દર્શાવે છે.

ભારત સૌથી ઝડપી વિકસતું અર્થતંત્ર

ભૂતકાળમાં ક્યારેય ના થઈ હોય તેવી વૈશ્વિક આર્થિક કટોકટીમાં પણ IMF દ્વારા વિશ્વના અલગ અલગ

દેશોના ૨૦૨૦ માટેના જી.ડી.પી.નું અનુમાન લગાડવામાં આવ્યું છે, જેમાં માત્ર ભારતને ફાસ્ટેસ્ટ ગ્રોઈંગ ઈકોનોમીમાં મૂક્યું. વર્લ્ડ બેંક અનુસાર વિશ્વનો આર્થિક ગ્રોથ પાછલાં ૫૦ વર્ષનો રેકોર્ડ તોડશે તથા સ્ટાન્ડર્ડ એન્ડ પુઅરના માટે અનુસાર આ એક ગ્લોબલ મેલ્ટડાઉન છે પરંતુ સરકારના અથાગ પ્રયત્નોથી આપણા દેશને આની અસર થઈ નહી અને ભારત ખૂબ જ ઝડપથી ફરી વખત સૌથી ઝડપથી વિકસતું અર્થતંત્ર બન્યું અને "V shape" રિકવરી પણ શક્ય બની. નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ના પ્રથમ ત્રિમાસિકમાં જી.ડી.પી. મોટો કૂદકો મારી ૨૦.૧% અને બીજા ત્રિમાસિકમાં જી.ડી.પી. ૮.૪૦% પર રહ્યો હતો અને ચાલુ વર્ષે દ્વિઅંકી વિકાસદરની શક્યતા જોવામાં આવી રહી છે.

ઊર્જા, ઔષધ વિજ્ઞાન, ન્યુક્લિઅર ટેક્નોલોજી, ખાદ્ય, દૂધ ઉત્પાદન, સંરક્ષણનાં સાધનો જેવા અનેક ક્ષેત્રોમાં આપણે આત્મનિર્ભર બન્યા

નવેમ્બરમાં સેવા ક્ષેત્રનો પી.એમ.આઈ. ૫૮.૧૦ સાથે છેલ્લા એક દાયકામાં બીજા ક્રમની વિક્રમી ઊંચાઈએ પહોંચી ગયો છે. વર્તમાન નાણાં વર્ષમાં ઉત્પાદન ક્ષેત્રનું ચિત્ર ફુલગુલાબી રહ્યું છે. ૫૦થી ઉપરના પી.એમ.આઈ.ને જે તે ક્ષેત્રનું વિસ્તરણ ગણવામાં આવે છે. ઉત્પાદન ક્ષેત્રનો પી.એમ.આઈ., જે ઓક્ટોબરમાં ૫૫.૯૦ હતો તે નવેમ્બરમાં વધીને ૫૭.૬૦ રહ્યો છે. ગ્લોબલ મેન્યુફેક્ચરિંગ રિસ્ક ઈન્ડેક્સમાં ભારત યુ.એસ.ને પાછળ પાડી વિશ્વમાં બીજા ક્રમનું મોટું મેન્યુફેક્ચરિંગ હબ બન્યું છે. ભારત દેશ આજે દરેક ક્ષેત્રમાં અગ્રેસર છે. મોબાઈલ ઉત્પાદનમાં વિયેતનામને પાછળ છોડી પ્રથમ ક્રમે આવી ગયું છે. વર્ષ ૨૦૧૪માં ભારતમાં મોબાઈલ ઉત્પાદન કરતી ૨ જ કંપનીઓ હતી જે આજે ૨૦૦ થી પણ વધારે કંપનીઓ છે. સેમસંગ કંપનીએ તેની સ્માર્ટવોચની તમામ શ્રેણીનું ઉત્પાદન હરિયાણાના પ્લાન્ટમાં ચાલુ કરી દીધું છે. આ ઉપરાંત ટેક્સટાઈલ ઉત્પાદનમાં ઈટાલીને પાછળ છોડી દ્વિતીય ક્રમે, સ્ટીલ ઉત્પાદનમાં જાપાનને પાછળ રાખી બીજા ક્રમે, વીજળી ઉત્પાદનમાં રશિયાને પાછળ છોડી ત્રીજા સ્થાને જ્યારે ઓટો માર્કેટમાં જર્મનીને પાછળ રાખી નંબર ચોથા સ્થાન પર પહોંચી ગયું છે. એક સમયે વિદેશમાંથી આપણે ઘઉં પણ આયાત કરવા પડતા હતા. આજે સરકારના પ્રયત્નોના કારણે ઊર્જા, ઔષધ વિજ્ઞાન, ન્યુક્લિઅર ટેક્નોલોજી, ખાદ્ય, દૂધ ઉત્પાદન, સંરક્ષણનાં સાધનો જેવા અનેક ક્ષેત્રોમાં આપણે આત્મનિર્ભર બન્યા છીએ. વધુ નિકાસથી વધુ વિકાસ તરફ સરકારનું ફોકસ રહ્યું છે. ૧૮ વર્ષના લાંબા ગાળા પછી ભારત દેશના આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં ટ્રેડ સરપ્લસ એટલે કે આયાત કરતાં નિકાસમાં વધારો જોવા મળ્યો. પ્રથમ વખત સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૧ના પૂરા થતા ત્રિમાસિકમાં ભારતે ૧૦૧.૮૯ અરબ ડૉલરની નિકાસના આંકડાને પાર કર્યો છે. આ વર્ષે સરકાર ૪૦૦ અરબ ડૉલરની નિકાસનો લક્ષ્યાંક ધરાવે છે. રત્ન અને ઘરેણાંની નિકાસ માર્ચથી નવેમ્બર ૨૦૨૧માં ગત વર્ષની સરખામણીએ બમણી થઈને ૨૩.૬૨ બિલિયન યુ.એસ.ડૉલર રહી હતી. દવા અને ફાર્મા સેક્ટરની નિકાસ વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧માં આગળનાં વર્ષોની સરેરાશથી લગભગ બમણી થઈને ૧૮૧૨.૬૦ બિલિયન યુ.એસ.ડૉલર રહી હતી. સંરક્ષણનાં સાધનો કે જેની નિકાસના આંકડા વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫માં ૧૯૪૧ કરોડ રૂપિયા હતા જે સરકારના મેક ઈન ઈન્ડિયા યોજનાના કારણે વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧માં વધીને ૮૪૩૪ કરોડ રૂપિયા પર પહોંચી ગયા. સિમેન્ટનું વેચાણ ગયા વર્ષની સરખામણીમાં અનેકગણું વધારે રહ્યું છે જે ગ્રામીણ ક્ષેત્રની માંગ અને અર્થવ્યવસ્થાની મજબૂતાઈ સૂચવે છે. નવેમ્બરમાં વીજવપરાશ ૩.૬% વધીને ૧૦૦.૪૨ અબજ યુનિટ રહ્યું હતું જે દર્શાવે છે કે ઉત્પાદન ક્ષેત્રમાં ગતિવિધિઓ પૂર્વવત થઈ ગઈ છે. બિઝનેસ કોન્ફિડન્સ ઈન્ડેક્સ સપ્ટેમ્બર ત્રિમાસિકમાં મજબૂત ૯૦% જેટલું નોંધાયું હતું. નોમુરા ઈન્ડિયા બિઝનેસ રિઝમ્પશન ઈન્ડેક્સ જે દર સપ્તાહે જાહેર કરવામાં આવે છે તે કોરોના પહેલાંની સપાટી વટાવી હાલમાં સર્વોચ્ચ ૧૧૪.૫ અંક પાર પહોંચી ગયો હતો, જે વેપાર પ્રવૃત્તિમાં થયેલ વધારો સૂચવે છે. આર્થિક ગતિવિધિઓ વધવાની સાથે દેશની બેંકોના ધિરાણ અને થાપણ વૃદ્ધિ વચ્ચેના અંતરમાં પણ ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો અને બેંકો પરથી દબાણ ઓછું થયું છે. નોકરી જોબસ્પિક ઈન્ડેક્સના આંકડા અનુસાર રિટેલ સેક્ટરમાં માંગમાં વધારો, તહેવારોની સીઝનમાં હરવા-ફરવાનું વધતા અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ ફરી શરૂ થતા નવેમ્બરમાં નવી ભરતી ૨૧% વધી હતી. રિટેઈલમાં ૪૭% તેમજ ટ્રાવેલ અને હોસ્પિટાલિટી સેક્ટરમાં ૫૮% વધુ ભરતી જોવા મળી હતી. જયારે શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં લગભગ ૫૪% વધુ ભરતી જોવા મળી હતી. કોરોના સમયમાં સૌથી વધુ

અસરગ્રસ્ત આ સેક્ટરમાં નવી ભરતીની શરૂઆત આર્થિક રિકવરી સૂચવે છે. ડોમેસ્ટિક હવાઈ મુસાફરોની સંખ્યા કોરોના પહેલાંના સ્તર પર પહોંચી ગઈ છે. જૂન ૨૦૨૧માં મુસાફરોની સંખ્યા ૫,૩૬,૦૧૫ હતી જે નવેમ્બરમાં વધીને ૨૦,૯૦,૨૩૨ પર આવી ગઈ છે. ઈ. વે બિલની સંખ્યામાં પણ નોંધપાત્ર વધારો જોવા મળ્યો છે. પેટ્રોલ અને ડીઝલની માંગમાં ઝડપી સુધારો જોવાઈ રહ્યો છે અને લોકડાઉન પહેલાંના સ્તરે પહોંચી ગઈ છે જે અર્થતંત્રમાં થઈ રહેલ ઝડપી સુધારાના સંકેતરૂપ છે. CAITના અહેવાલ મુજબ આ દિવાળીના સમયમાં છૂટક વેપારીઓનું વેચાણ દસ વર્ષનું સૌથી વધુ થઈને લગભગ રૂપિયા ૧,૨૫,૦૦૦ કરોડ જેટલું રહ્યું છે. ભારતીય સ્ટાર્ટઅપ કંપનીઓએ ગત ત્રિમાસિકમાં રેકોર્ડ બ્રેક ૧૦.૮ બિલિયન યુ.એસ. ડૉલરનું ભંડોળ એકત્ર કર્યું છે.

ભારત દેશ મૂડીરોકાણ માટે દેશી અને વિદેશી રોકાણકારો માટે આકર્ષણનું કેન્દ્ર બની ગયો

આર્થિક સુધારા અને આત્મનિર્ભર પેકેજના કારણે કોર્પોરેટ ક્ષેત્રની નફાકારકતા ૧૦ વર્ષની વિક્રમી ટોચે પહોંચી ગઈ. મર્જર-એક્વિઝિશનની ૩૬ ડીલમાં ૫.૬ અબજ ડૉલરના ટ્રાન્ઝેકશન થયાં અને ૧૩.૨ અબજ ડૉલરની કોર્પોરેટ ડીલ થઈ જે વર્ષ ૨૦૦૫ પછીનું સૌથી વધુ મૂડીરોકાણ છે. વર્ષ ૨૦૨૧ના પ્રથમ છે મહિનામાં પ્રાઈવેટ ઈક્વિટી રોકાણકારોએ ૧૮.૫ અબજ ડૉલર, વેન્ચર કેપિટલે ૧૦.૮ અબજ ડૉલર અને એફપીઆઈએ ઈક્વિટી માર્કેટમાં ૮.૧૨ અબજ ડૉલરનું રોકાણ કર્યું. આ સમયગાળામાં વિદેશી પોર્ટફોલિયો રોકાણકારોએ ડેટ સેગમેન્ટમાં ખૂબ મોટા પ્રમાણમાં રોકાણ કર્યું. કંપનીઓ દ્વારા છેલ્લા એક દાયકામાં માત્ર નવેમ્બર મહિનામાં જ એક માસનું સૌથી વધુ ભંડોળ ૩૬૭૨૦ કરોડ રૂપિયા આઈપીઓ થકી એકત્ર કરવાનો વિક્રમ સર્જવામાં આવ્યો. ભારત દેશ મૂડીરોકાણ માટે દેશી અને વિદેશી રોકાણકારો માટે આકર્ષણનું કેન્દ્ર બની ગયો છે અને સરકારે લીધેલાં વિવિધ પગલાંઓના પરિણામે જ આટલા મોટા પ્રમાણમાં રોકાણ આવ્યું.

વોકલ ફોર લોકલ

ભારત વેપાર માટે ખુલ્લું છે અને રોકાણને આવકારે છે. પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીનો કરિશ્મા, પારદર્શિતા ભરી નીતિ અને વ્યાપાર ક્ષેત્રે મૈત્રીભર્યું વાતાવરણે ભારતને રોકાણ માટે આકર્ષણનું કેન્દ્ર બનાવ્યું છે. મોદીનું આત્મનિર્ભર ભારત "વોકલ ફોર લોકલ" ઉપર સવાર થયેલું છે છતાં જ્યાં જરૂરી હોય ત્યાં વિદેશી મૂડી વાજબી પ્રમાણમાં આકર્ષવાનું ચૂકતું નથી. FDI (વિદેશી સીધું મૂડીરોકાણ)ની વાત કરીએ તો ભારત દેશમાં વિશ્વના લોકોનો વિશ્વાસ અને મોદી સરકારની નીતિઓને કારણે ઊભા થયેલા અનુકૂળ વાતાવરણ તેમજ મોદી સરકારના આ માળખાકીય સુધારાઓને પરિણામે વિદેશી રોકાણકારોનો ભારત દેશ પ્રત્યેનો વિશ્વાસ અવિરત વધતો જાય છે તેનું જ્વલંત ઉદાહરણ છે કે વિદેશી રોકાણ કોરોનાની મહામારીના સમય દરમ્યાન પણ આવ્યું છે અને આવતું જ જાય છે. ભારતે આ મહામારી દરમ્યાન પણ ૨૦ બિલિયન ડૉલર જેટલું વિદેશી રોકાણ મેળવ્યું જે સૂચવે છે કે દુનિયાભરમાં ભારત વિદેશી રોકાણ માટે આકર્ષણનું કેન્દ્ર બની ગયું છે. છેલ્લાં ૭ વર્ષોમાં ભારતે ૪૪૦.૨૭ બિલિયન યુ.એસ. ડૉલરનું રોકાણ આકર્ષિત કર્યું છે.

ભારત વર્ષ ૨૦૩૦ સુધીમાં તેની વીજ જરૂરિયાતના ૪૦% જેટલી વીજળી ગ્રીન અને ક્લીન એનર્જીમાંથી મેળવવા પ્રતિબદ્ધ

સરકારે ગ્રીન અને ક્લીન એનર્જીના ભાગરૂપે યુ.એન.ના ક્લાઈમેટ ચેન્જના એક સમારોહમાં કહ્યું હતું કે ભારત વર્ષ ૨૦૩૦ સુધીમાં તેની વીજ જરૂરિયાતના ૪૦% જેટલી વીજળી ગ્રીન અને ક્લીન એનર્જીમાંથી મેળવવા પ્રતિબદ્ધ છે. નવેમ્બર ૨૦૨૧માં ભારતે નક્કી સમય કરતાં ૯ વર્ષ પહેલાં આ લક્ષ્ય પ્રાપ્ત કરી લીધું છે, જે એક મોટી ઉપલબ્ધિ છે.

આફતને અવસરમાં તબદીલ કરવાની મોદી સરકારની પહેલેથી આદત રહી છે અને એ જ આદત અનુસાર પહેલાં દેશને દેવા અને ભ્રષ્ટાચારમાંથી બહાર કાઢી વિકાસલક્ષી કાર્યો થકી ઉપર લાવવાનું અને પછી મહામારીના સમયમાં કે જયારે દુનિયાના વિકસિત દેશોની આરોગ્ય વ્યવસ્થા પણ દબાણ હેઠળ હતી ત્યારે દેશના સીમિત સંસાધનો થકી અને આત્મનિર્ભર ઉત્પાદનો થકી દેશના નાગરિકોના જીવ બચાવવાનું કાર્ય કર્યું. આ પછી દેશ સામે ઊભા થયેલ આર્થિક સંકટને પણ અવસરમાં પરિણમી દેશની વિકાસગાથાને વધુ ઝડપે આગળ વધારી.

ભારતના ટુકડા કરવા માગતી 'એક્ટિવિસ્ટ' પ્રજાતિ

ભારતમાં 'એક્ટિવિસ્ટ' નામે એક પ્રજાતિ છે. આ 'એક્ટિવિસ્ટ' પ્રજાતિ તેના રોમેરોમથી ભારત વિરોધી, હિન્દુ વિરોધી તથા અરાજકતાવાદી છે. આ પ્રજાતિ ક્યાંથી આવે છે અને તે 'એક્ટિવિસ્ટ' કેવી રીતે કહેવાય છે? આમાં કેટલાક પર્યાવરણ 'એક્ટિવિસ્ટ' હોય છે, જે દેશની દરેક વિકાસ યોજના આડે અવરોધ ઊભા કરે છે. આમાં સાહિત્યિક 'એક્ટિવિસ્ટ' હોય છે, જે દેશના વડાપ્રધાનની હત્યા કરવાના કાવતરાં કરે છે કે પછી હિંસાખોર માઓવાદીઓની વકીલાત કરે છે. આમાં કાનૂની 'એક્ટિવિસ્ટ' પણ હોય છે જે દેશની સર્વોચ્ચ અદાલતની મર્યાદાનું પણ ઉલ્લંઘન કરે છે. આમાં માનવ અધિકાર 'એક્ટિવિસ્ટ' મળી આવે છે જેઓ આતંકવાદીઓ તેમજ ભારત વિરોધી તત્ત્વોના બચાવમાં ઊતરી પડે છે.

એવાં બીજ ક્યાંથી આવે છે જેને કારણે આ દેશ વિરોધી પ્રજાતિનો જન્મ થાય છે? આ પ્રજાતિ દ્વારા કેવા ભયાનક નેરેટિવ ઊભા કરવામાં આવે છે એ જુઓ – દેશના વડાપ્રધાનની હત્યાનું કાવતરું કરવા બદલ જેલમાં જનારને ૮૦ વર્ષનો બિચારો વૃદ્ધ ગણાવવામાં આવે છે, દિલ્હીમાં હિન્દુ વિરોધી તોફાનોમાં સક્રિય ભૂમિકા ભજવવા બદલ જેલમાં જનારને બિચારી ગર્ભવતી ગણાવવામાં આવે છે. ૮૦ કરોડ રૂપિયાની મિલકત ધરાવનારો કહેવાતો ખેડૂત નેતા મગરનાં આંસુ વહાવે એટલે એ બિચારો ખેડૂત બની જાય છે. ખેડૂત આંદોલનના નામે આખા દેશમાં હિંસા ફેલાવવાની "ટૂલ કિટ" તૈયાર કરનારી ૨૧ વર્ષની આરોપી બિચારી છોકરી બની જાય છે.

ટુકડે ગેંગ જે પ્રકારની ભારત વિરોધી ગતિવિધિ કરી રહી છે તેની ચેતવણી વાસ્તવમાં ૭૧ વર્ષ પહેલાં ભીમરાવ આંબેડકરે આપી જ હતી. તેમણે ૨૫ નવેમ્બર, ૧૯૪૯ના રોજ બંધારણ સભાની બેઠકમાં 'ગ્રામર ઑફ એનાર્કી' (અરાજકતાનો મૂળ સિદ્ધાંત) શીર્ષક સાથે વક્તવ્ય આપ્યું હતું. તેમણે કહ્યું હતું કે, આપણે સામાજિક તેમજ આર્થિક લક્ષ્યાંક હાંસલ કરવા માટે બંધારણીય ઉપાય મજબૂત કરવા પડશે. આનો અર્થ એ કે આપણે ક્રાંતિના હિંસક ઉપાય છોડવા પડે. આપણે સવિનય કાનૂન ભંગ, અસહકાર તથા સત્યાગ્રહની પદ્ધતિમાંથી છૂટકારો મેળવી લેવો જોઈએ. જે સમયે સામાજિક-આર્થિક લક્ષ્યાંક હાંસલ કરવા માટે બંધારણીય રીતે કોઈ માર્ગ બચ્યો નહોતો ત્યારે આ બધા ગેર-બંધારણીય ઉપાયો યોગ્ય ઠેરવવા માટે મોટી તક હતી.

તેમના કહેવાનું તાત્પર્ય એ હતું કે, હવે દેશમાં લોકશાહી આવી છે. દરેક વ્યક્તિ પાસે મતાધિકાર છે, ન્યાયતંત્ર છે. નાગરિકો પાસે રાહત મેળવવાના તમામ માર્ગ છે. આમ બંધારણીય માર્ગો ઉપલબ્ધ થયા છે ત્યારે ગેર-બંધારણીય ઉપાયોને યોગ્ય ઠેરવી ન શકાય. ગેર-બંધારણીય ઉપાય એ બીજું કશું નહીં પરંતુ એ અરાજકતાનો સિદ્ધાંત છે અને તેમાંથી જેટલી વહેલી મુક્તિ મેળવવામાં આવે તેટલું આપણા સૌ માટે યોગ્ય રહેશે. આ જાણ્યા પછી શું તમને નથી લાગતું કે જે ચેતવણી આંબેડકરે આપણને ૭૧ વર્ષ પહેલાં આપી હતી એ જ સ્થિતિ આજે આપણી સમક્ષ મોં ફાડીને ઊભી છે! એવું શા માટે? આ વાત સમજવા માટે તમારે પેલા 'એક્ટિવિસ્ટો' એ ગૂંથેલા દેશ વિરોધી જાળાને સમજવું પડશે.

૧. દિશા રવિ

પર્યાવરણ 'એક્ટિવિસ્ટ'. કામ દેશમાં અરાજકતા ફેલાવવી. પર્યાવરણના નામે દુનિયાને "હાઉ ડેર યુ" કહીને પોતાની મંદબુદ્ધિનું પ્રદર્શન કરનાર કિશોરી ગ્રેટા થનબર્ગના ટૂલકિટ કેસમાં કથિત પર્યાવરણ 'એક્ટિવિસ્ટ' દિશા રવિની કર્ણાટકમાં ધરપકડ કરવામાં આવી. તેના પિતા રમત-ગમતના કોચ છે અને માતા ગૃહિણી છે. સ્વયં દિશાએ એક વેબિનારમાં કહ્યું હતું કે, તેના માતા-પિતા નરેન્દ્ર મોદીના સમર્થક છે, પરંતુ હું સમર્થક નથી. દિલ્હી પોલીસનું કહેવું છે કે દિશા રવિએ એક વૉટ્સએપ ગ્રુપ બનાવ્યું હતું અને ટૂલકિટ દસ્તાવેજ એડિટ કરીને તેના દ્વારા વાયરલ કર્યો હતો. ટૂલકિટ દસ્તાવેજનું લખાણ તૈયાર કરનાર કાવતરાખોરોની સાથે દિશા કામ કરતી હતી. ટૂલકિટ દ્વારા એ કાવતરાખોરોએ દેશવિરોધી વ્યાપક કાવતરું કર્યું હતું. અને તેમાં ૨૬ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૧ને પ્રજાસત્તાક દિવસે હિંસા ભડકાવવા જેવી ગંભીર બાબતનો પણ સમાવેશ થતો હતો. દિશા રવિ બેંગલુરુની એક ખાનગી કૉલેજમાંથી બીબીએનો અભ્યાસ કર્યો છે અને તે 'ફ્રાઈડેઝ ફૉર ફ્યુચર ઇન્ડિયા' નામના સંગઠનની સ્થાપક સભ્ય છે. ટૂલકિટ બનાવનારા પૈકી તે પણ એક છે અને એ દસ્તાવેજ તૈયાર કરીને તેને બધે ફેલાવનારી મુખ્ય કાવતરાબાજ પણ છે. તે ગ્રેટા થનબર્ગના સીધા સંપર્કમાં હતી. મંદબુદ્ધિની ગ્રેટાએ ગુપ્ત ટૂલકિટ સાર્વજનિક કરી નાખી ત્યારે તેણે જ એ ડિલીટ કરી દેવા ગ્રેટાને જણાવ્યું હતું. હવે અરવિંદ કેજરીવાલ સહિત આખી ગેંગ આ છોકરી માત્ર ૨૧ વર્ષની છે એમ કહી તેનો બચાવ કરી રહી છે. દિશાના ગંભીર આરોપોનો ટુકડે ગેંગ

તેની ઉંમરના નામે બચાવ કરવા માગે છે!

પરંતુ ગેંગ દ્વારા થતા બચાવને કારણે જ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે કે માત્ર ૨૧ વર્ષની આ છોકરી આટલા ખતરનાક સ્તરે ભારત વિરોધી કાવતરામાં કેવી રીતે સામેલ થઈ? બીજી ખાસ વાત એ છે કે, આમાં માત્ર ખેડૂત આંદોલનને સમર્થન આપવાનો જ મુદ્દો નથી, પરંતુ તેના ઓઠા હેઠળ ખાલિસ્તાનવાદી સંગઠનોની સાથે મળીને દેશમાં હિંસા ફેલાવવાના અને એ રીતે દુનિયામાં ભારતને બદનામ કરવાનાં કાવતરાં પણ સંકળાયેલાં છે. હિંસક માનસિકતા સાથે સંકળાયેલી આ છોકરીની ધરપકડ સામે હાયતોબા કરનારા લોકોના નામ જાણશો તો પણ તમને આખી વાતનો અંદાજ આવી જશે કે આ કથિત એક્ટિવિસ્ટ કોણ છે અને કોના માટે કામ કરે છે. તેનો બચાવ કરનારામાં સામેલ છે- કેજરીવાલ, પ્રિયંકા ગાંધી, પી. ચિદમ્બરમ, જયરામ રમેશ, શશિ થરૂર, યોગેન્દ્ર યાદવ તેમજ તમામ ડાબેરી પક્ષો.

૧૯૯૮માં જન્મેલી દિશા રવિ માઉન્ટ કાર્મેલ કૉલેજમાં સ્નાતક થઈ હતી. મૈસૂરમાં રહેતા તેના પિતા એથલેટિક્સના કોચ છે અને માતા ગૃહિણી છે. દિશા રવિ ઉત્તર બેંગલુરુના સોલાદેવના હલ્લી વિસ્તારમાં રહે છે. વાસ્તવમાં તેણે તૈયાર કરેલી ટૂલકિટમાં "માર્ગદર્શન" આપવામાં આવ્યું હતું કે ખેડૂત આંદોલન માટે સોશિયલ મીડિયામાં સમર્થન કેવી રીતે મેળવવું? હેશટૅગનો ઉપયોગ કે રીતે કરવો તથા દેખાવો દરમિયાન શું કરવું અને શું નહીં, આ બધું માર્ગદર્શન ટૂલકિટમાં આપવામાં આવેલું હતું.

૨. મેધા પાટકર

વિકાસ અને પ્રગતિ વિરોધી માનસિકતા ધરાવતા આ બહેન પણ પર્યાવરણ 'એક્ટિવિસ્ટ' છે. તેમનામાં પણ 'એક્ટિવિસ્ટ' તરીકેના તમામ ગુણ ઠાંસીઠાંસીને ભર્યા છે. ૧૯૫૪માં મુંબઈમાં જન્મેલા મેધા પાટકર આદિવાસીઓના અધિકારોના નામે સરદાર સરોવર ડેમના વિરોધમાં આંદોલન ચલાવતાં રહ્યાં. તેમણે નર્મદા બચાવોના નામે ૩૫ વર્ષ સુધી સરદાર સરોવર ડેમનું કામ અટકાવી રાખ્યું હતું. ૩૫ વર્ષ સુધી આંદોલન ચાલુ રાખનાર મેધા પાટકરને આ માટે ભંડોળ ક્યાંથી-કેવી રીતે મળતું હતું એ એક ગંભીર પ્રશ્ન છે. હકીકતે જે કોઈ યોજના ભારતના વિકાસ માટે, દેશની પ્રગતિ માટે આવશ્યક હોય એ દરેક યોજના આડે મેધા પાટકરે અવરોધ ઊભા કરવાનું ચાલુ રાખ્યું છે. આ મહિલા એક દિવસ કહેવાતા ખેડૂત આંદોલનના મંચ ઉપર પણ ઉપસ્થિત થઈ ગયાં હતાં. એ જ રીતે એ ભારત વિરોધી તમામ આંદોલનના મંચ ઉપર પહોંચી જાય છે. આવા તમામ મંચમાં પડદા પાછળ નક્સલી અને ભારતના ટુકડા કરવાની ઈચ્છા ધરાવતાં પરિબળો સક્રિય હોય છે.

મેધા પાટકરને વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી કરતાં વધારે સારી રીતે કોણ ઓળખે! દર ત્રીજા-ચોથા વર્ષે દુષ્કાળની સ્થિતિનો સામનો કરનાર ગુજરાત માટે નર્મદા યોજના જીવાદોરી સમાન હતી. પશ્ચિમમાં છેક કચ્છ સુધી અને ઉત્તરમાં છેક બનાસકાંઠા સુધી પાણી પહોંચાડવું અનિવાર્ય હતું અને એ કામ સરદાર સરોવર ડેમ વિના શક્ય નહોતું. આમ છતાં ત્રણ દાયકા કરતાં વધુ સમય સુધી મેધા પાટકર નામનું ગ્રહણ આ યોજનાને લાગેલું રહ્યું હતું. છેવટે નરેન્દ્ર મોદી ગુજરાતના મુખ્યપ્રધાન બન્યા ત્યારે તેઓ આ યોજનાને વહેલામાં વહેલી તકે પૂરી કરવા માગતા હતા. મેધા પાટકર ક્યારેક કહેવાતા મુઠ્ઠીભર આદિવાસીઓ સાથે ઉપવાસ આંદોલન કરીને તો ક્યારેક જળસમાધિનું નાટક કરીને યોજનામાં હાડકાં નાખ્યા કરતાં. એટલું ઓછું હોય તેમ એ વારંવાર અદાલતોમાં અરજીઓ દાખલ કરીને પણ નર્મદા યોજનાને અટકાવતા રહ્યા હતા. આમ છતાં નરેન્દ્ર મોદીની રાજકીય ઈચ્છાશક્તિને કારણે નર્મદા યોજના પૂર્ણ થઈ. સૌથી અગત્યનો મુદ્દો એ છે કે, આ યોજનાનો સૌથી વધુ લાભ એ જ આદિવાસીઓને મળ્યો જેમના નામે અને જેમને ભડકાવીને મેધા પાટકર દેશ વિરોધી રાજકારણ રમી રહ્યાં હતાં. હવે આજે સ્થિતિ એ છે કે, જે વિસ્તારોમાં પાટકરે ૩૫ વર્ષ સુધી આંદોલન કર્યું હતું એ વિસ્તારનાં ગામોમાં મેધા પાટકર માટે પ્રવેશ કરવાનું પણ મુશ્કેલ છે એટલો બધો લોકોને એના ઉપર આક્રોશ છે. પરિણામે હવે પાટકર બેરોજગાર 'એક્ટિવિસ્ટ' છે. છેવટે તેમણે ૨૦૧૪માં પોતાનું મહોરું ઉતારી જ દીધું અને આમ આદમી પાર્ટીમાં ભળી જઈને મુંબઈમાં ચૂંટણી લડ્યા. ચૂંટણીની હાર તો નિશ્ચિત જ હતી, પરંતુ સમજવાનું એ છે કે, મેધા પાટકર જેવા 'એક્ટિવિસ્ટ' હોય કે પછી આમ આદમી પાર્ટી હોય – આવા લોકો ક્યાં પેદા થાય છે અને છેવટે કેવી પ્રવૃત્તિઓ કરે છે એ સૌએ જોવા-ઓળખવાનું રહ્યું, કેમ કે છેવટે આ બધાં તત્ત્વો તેમના દેશ-વિરોધી એજન્ડાને ખાતર એક થઈ જતાં હોય છે.

૩. અરુંધતિ રોય

લેખકનું મહોરું, કામગીરી માઓવાદીઓ જેવી. ૧૯૬૧માં શિલોંગમાં જન્મેલા અરુંધતી રૉયની માતા કેરળમાં રહેતી સિરિયન મુસ્લિમ હતી. માતા-પિતા અલગ થઈ ગયા. અરુંધતિનો ઉછેર સિરિયન મુસ્લિમ માતા સાથે કેરળમાં થયો. હવે આટલા પરથી જ સમજી શકો કે આ કઈ હદે જોખમી ગઠબંધન કહેવાય! અરુંધતિ એક નિષ્ફળ ફિલ્મ અભિનેત્રી છે. સાવ સી ગ્રેડની ફાલતુ ફિલ્મો માટે તેણે પટકથાઓ પણ લખી હતી. આમ છતાં આંતરરાષ્ટ્રીય સામ્યવાદી ટોળકી માટે તો એ પહેલેથી મૂલ્યવાન વ્યક્તિ હતી. સામ્યવાદી અસર હેઠળ પ્રારંભથી સાવ સામાન્ય કક્ષાની વાર્તાઓ લખનાર અરુંધતિ પોતાની જાતે સફળ લેખક ગણાય એવી

સ્થિતિ જ નહોતી. પરંતુ તેનામાં ડાબેરી એજન્ડા મુજબ કામ કરવાની ''આવડત'' તો હતી. દા.ત. સશસ્ત્ર હિંસક ક્રાંતિમાં વિશ્વાસ રાખવો અને તેની તરફેણ કરવી, વિખરાયેલા વાળ રાખવા, વ્યક્તિગત જીવનમાં અસંતુલન અને અનિશ્ચિતતા વગેરે ''ખૂબીઓ'' તેની ''યોગ્યતા'' ગણાતી અને તેથી જ તે હિંસાખોર ડાબેરી ટોળકીનું અભિન્ન અંગ બની ગઈ. આ જ કારણે સાહિત્યના માપદંડથી તદ્દન અ-સાહિત્યિક પુસ્તક લખવા બદલ તેને બુકર પ્રાઈસ મળી ગયું. આખી દુનિયામાં મેગ્સેસે પુરસ્કારથી લઈને બુકર પ્રાઈસ જેવા અનેક પ્રકારના એવા પુરસ્કાર-કૌભાંડ ચાલી રહ્યા છે જે વૈશ્વિક સામ્યવાદી ઈકો-સિસ્ટમને આગળ વધારનારને અચૂક મળે છે.

ભારતની લેખિકાએ અંગ્રેજીમાં લખેલી નવલકથાને બુકર પ્રાઈસ મળ્યું એ સાથે અરુંધતિ આંતરરાષ્ટ્રીય સ્ટાર બની ગયા. ત્યાર પહેલાં અને ત્યાર પછી આ મહિલાની કોઈ પ્રકારની સાહિત્યિક સિદ્ધિ જોવા મળી નથી. બસ આ પુરસ્કારના નામે દુનિયાભરમાં પ્રસિદ્ધિ મળી અને એના પ્રવાહ ઉપર વહેતાં વહેતાં એ આખી દુનિયામાં માઓવાદી એજન્ડાનો પ્રસાર કરવામાં લાગી ગયા. તેમને લાગ્યું કે, હવે તો બુકર પ્રાઈસ મળી ગયું છે તેથી હું જે ઈચ્છું તે કરી શકું, જે ઈચ્છું તે બોલી શકું. પરંતુ આવો એજન્ડા શરૂ કર્યો તે સાથે નર્મદા આંદોલન દરમિયાન તેને પહેલી લપડાક ખાવી પડી અને બરાબર પાઠ શીખવા મળ્યો. સુપ્રીમ કોર્ટ વિરુદ્ધ નિવેદન કરવા બદલ અદાલતની અવમાનનાના કેસમાં તેને એક દિવસની પ્રતીકાત્મક જેલની સજા ભોગવવી પડી એટલું જ નહીં તેણે બે હજાર રૂપિયાનો દંડ પણ ભરવો પડ્યો. હવે તેના ઉપર આરોપીનું લેબલ લાગી ચૂક્યું હતું. અને તેથી દરેકેદરેક કહેવાતા ગાંધીવાદી આંદોલનમાં એ પહોંચી જાય અને ટેકો જાહેર કરી દે. તેના મતે ગાંધી સુપરસ્ટાર હતા. તેના મતે ગાંધી ભૂખ હડતાળ કરતા હતા અને તેથી ભૂખ હડતાળ કરનાર દરેક સુપરસ્ટાર કહેવાય! આમ જ એક દિવસ અરુંધતિએ જાહેર કર્યું કે, મને આવી ભૂખ હડતાળમાં વિશ્વાસ નથી, મને ભૂખ હડતાળના રાજકારણમાં વિશ્વાસ નથી. વાત તો સાચી હતી. એ માઓવાદી હિંસક વિચારોની વચ્ચે ઉછરેલા હતા તેથી આવું જ બોલે. એક વખત તેણે કહ્યું હતું, ''અહિંસા અસરકારક ઉપાય નથી.'' અરુંધતિના મતે ઈરાક અને પેલેસ્ટાઈનમાં જે થાય છે એવું ભારતમાં થવું જોઈએ, અર્થાત ભારતમાં પણ લોકોએ શસ્ત્રો ઉપાડી લેવા જોઈએ અને સરકારની સામે સશસ્ત્ર લડાઈ કરવી જોઈએ!

ભારતીય લશ્કર વિશેના અરુંધતિના વિચારો પણ આઘાતજનક છે. તે કહે છે કે સ્વતંત્રતા પછી લશ્કરનો ઉપયોગ પ્રજાની વિરુદ્ધ થઈ રહ્યો છે. અરુંધતિના મતે ભારતીય લશ્કર કાશ્મીર, નાગાલેન્ડ, મિઝોરમ તેમજ બીજી તમામ જગ્યાએ સામાન્ય લોકો ઉપર અત્યાચાર કરે છે. 'એક્ટિવિસ્ટ' પ્રજાતિની આ મહિલા તો એક કરતાં વધુ વખત કાશ્મીરને સ્વતંત્રતા આપી દેવી જોઈએ એવું નિવેદન કરી ચૂક્યા છે. આતંકવાદી યાસીન મલીક સાથે હાથમાં હાથ નાખીને પડાવેલો ફોટો જગજાહેર છે, જે રીતે ભૂતપૂર્વ કોંગ્રેસી વડાપ્રધાન ડૉ. મનમોહન સિંહ અને યાસીન મલીકનો ફોટો જાણીતો છે એમ જ! પરંતુ આજે આ બધા કાયદાના સકંજામાં ફસાય ત્યારે તેમની ટુકડે ગેંગ કાગારોળ મચાવી દે છે.

૪. વરવર રાવ

સાહિત્યનું મહોરું અને ઈરાદો વડાપ્રધાન મોદીની હત્યા કરવાનો. કવિના વેશમાં ફરતો આ 'એક્ટિવિસ્ટ' ૮૧ વર્ષનો છે અને હાલ મુંબઈની તલોજા જેલમાં છે. વરવર રાવ પોતે નક્સલી છે અને જાતે જ એ વાત સ્વીકારે પણ છે. તે નક્સલી હિંસક ઘટનાઓમાં સામેલ હતો. તે મહારાષ્ટ્રના ભીમા કોરેગાંવની હિંસામાં સામેલ હતો તે ઉપરાંત વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીની હત્યાનું જે કાવતરું ઘડાઈ રહ્યું હતું તેમાં તેની સક્રિય ભૂમિકા બદલ હાલ જેલમાં છે. આ કથિત સાહિત્યકારને છોડાવવા માટે નક્સલી-જેહાદી-કોંગ્રેસી ટોળકીઓ સતત પ્રયાસ કરી રહી છે. દિલ્હી આસપાસ ચાલી રહેલા કહેવાતા ખેડૂત આંદોલન દરમિયાન પણ વરવર રાવની મુક્તિની માગણી ઊઠી હતી. એ માટેના બેનર નકલી ખેડૂત આંદોલનના સ્થળે લગાવવામાં આવ્યા હતા.

હકીકતે, પહેલી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮ના દિવસે ભીમા કોરેગાંવ લડાઈના ૨૦૦ વર્ષ પૂરા થતા હતા. એ નિમિત્તે આગલા દિવસે એટલે કે ૨૦૧૭ની ૩૧ ડિસેમ્બરે શનિવારવાડામાં યલગાર પરિષદની બેઠક યોજાઈ હતી. યલગારનો અર્થ છે – આક્રમણ. આ બેઠકમાં દેશના અનેક રાષ્ટ્રદ્રોહી તત્વોની હાજરી હતી – જિગ્નેશ મેવાણી, રોહિત વેમુલાની માતા રાધિકા વેમુલા, સોની સોરી, પ્રકાશ આંબેડકર, ઉમર ખાલિદ, બી.જી. ખોસલે પાટિલ સહિત તમામ હિંસાખોર માનસિકતાના લોકો ત્યાં ઉપસ્થિત હતા. આ તત્ત્વોની ઉશ્કેરણી બાદ પહેલી જાન્યુઆરીએ ભીમા કોરેગાંવમાં હિંસક અથડામણો થઈ. આ પ્રજાતિના હિંસાખોરોનો ઈરાદો દલિતો અને બ્રાહ્મણો વચ્ચે પરસ્પર ધિક્કારની આગ ચાંપવાનો હતો. જૂનથી લઈને ઑગસ્ટ સુધી વરવર રાવની સાથે કાવતરામાં સામેલ ગૌતમ નવલખા, સુધા ભારદ્વાજ, વર્નેન ગોન્સાલ્વિસ, સુરેન્દ્ર ગાડગીળ, સુધરી ધવલે, રોના વિલ્સન, શોમા સેન તથા મહેશ રાઉતની ધરપકડ થઈ ચૂકી હતી. વરવર રાવની વકીલ હતા ઈન્દિરા જયસિંહ. એ પોતે પણ એક પ્રકારે 'એક્ટિવિસ્ટ' છે!

●

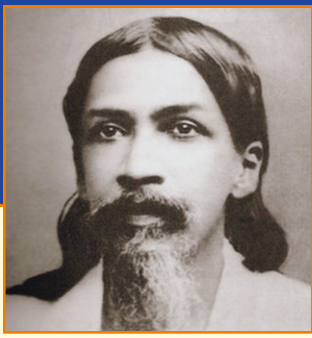

શ્રી અરવિંદ ઘોષ

જન્મ : ૧૫-૮-૧૮૭૨ ● અવસાન : ૫-૧૨-૧૯૫૦

રહેણી-કરણી, ખાનપાન અને પહેરવેશની બાબતે વિદેશમાં પાદરીના હાથ નીચે તાલીમ પામી પશ્ચિમના રંગે રંગાયેલા અરવિંદની અંદર સ્વદેશી ભાવનાનો દીપ પ્રગટ્યો એ ચમત્કાર જ ગણાય. તેર વર્ષની વયે અભ્યાસાર્થે ઇંગ્લૅન્ડ ગયેલા અરવિંદ ઈંગ્લિશ, ફ્રેંચ, જર્મન અને ઇટાલિયન જેવી વિદેશી ભાષાના જેટલા જાણકાર હતા તેટલા જ સ્વદેશી ભાષાથી અપરિચિત હતા. ત્યાં સુધી કે માતૃભાષા બંગાળી પણ એમને બરાબર આવડતી નહોતી. ક્રાંતિકારી મંડળ 'કમલ અને કટાર'ના સંપર્કમાં આવવાથી અરવિંદના જીવનમાં અભૂતપૂર્વ વળાંક આવ્યો. અંગ્રેજસરકાર પ્રત્યે એટલો બધો તિરસ્કાર પેદા થયો કે સરકારી નોકરી ન કરવી પડે એ માટે આઈ.સી.એસ.ની પરીક્ષામાં જાણી જોઈને નાપાસ થયા. પંદર વર્ષ વિદેશમાં ગાળીને સ્વદેશ પાછા ફર્યા ત્યારે વતન બંગાળમાં ન જતાં વડોદરા પહોંચ્યા. અહીં એમણે સંસ્કૃત અને બંગાળી શીખી, માતૃભૂમિની પરાધીનતા જોઈ એમનું હૈયું વલોવાઈ ગયું. કોંગ્રેસની 'ભિક્ષાં દેહી'ની નીતિ સામે 'યુદ્ધ દેહી'નો શંખનાદ ફૂંકતાં બંગાળ ભણી દોડી ગયા. 'વંદે માતરમ્'ના સંપાદક બન્યા. નાનાભાઈ બારીન્દ્ર ઘોષ સહિત કેટલાય યુવાનોને એમણે ક્રાંતિની દીક્ષા આપી. પોતે પણ રાઈફલ ચલાવતાં શીખ્યા. હેમચંદ્રદાસને બોમ્બ બનાવવાની પદ્ધતિ શીખવા વિદેશ મોકલ્યા. દરમિયાન 'બંગભંગ' ચળવળે જોર પકડ્યું. જિલ્લા મૅજિસ્ટ્રેટ કિંગ્સ ફોર્ડે 'સંધ્યા' દૈનિકના સંપાદકને જેલમાં રિબાવી રિબાવીને માર્યો તેનો બદલો લેવા ક્રાંતિકારીઓએ -કિંગ્સ ફોર્ડ પર બૉમ્બ ફેંકવાનું ષડયંત્ર ઘડ્યું. ભારતના દુર્ભાગ્યે કિંગ્સ ફોર્ડ બચી ગયો ને ક્રાંતિકારીઓ ફસાયા. અરવિંદ સહિત ૪૦ જેટલા ક્રાંતિકારીઓની ધરપકડ કરી જેલ ભેગા કરી દેવામાં આવ્યા. જેલની નાની, અંધારી કોટડીમાં પાણી પીવા, હાથ ધોવા અને પેશાબ કરવા એક જ ટૅબલર મળતું. આ પ્રસંગનું મજાકમાં વર્ણન કરતાં અરવિંદે લખ્યું છે કે, 'મારું એ ટંબલર આઈ.સી.એસ. હતું. દરેક ઉપયોગમાં આવી શકે.' એક વર્ષની આવી કઠોર યાતના વેઠીને જેલમાંથી છૂટ્યા પછી અરવિંદના જીવનમાં ચમત્કારિક પરિવર્તન આવ્યું. તેઓ અધ્યાત્મ તરફ વળી ગયા. આ વિશે એમણે જ કહ્યું છે કે 'મારા વિશે કોઈ લખી શકે તેમ નથી, કારણ કે તે માણસો જોઈ શકે તેવું સપાટી પરનું નથી.' દેશ આઝાદ થયો તે દિવસે એમનો જન્મદિવસ હતો. તેમને દેશની આઝાદીના આનંદ કરતાં વિભાજનનું દુઃખ વધારે થયેલું. આ અંગે તેમણે કહ્યું કે, 'ભલે ગમે તે સાધનનો આશ્રય લેવો પડે. આ ભાગલા જવા જોઈએ. મને આશા છે કે ભારત એક દિવસ ફરીને એક થઈને રહેશે.'

REGD. NO. GAMC 563/ 2021-23 VALID UP TO 31-12-2023 RNI NO. 38397/81 MANOGAT LICENCED TO POST WITHOUT PREPAYMENT NO. PMG/NG/077/2021-23 VALID UP TO 31-12-2023 PUBLISHED ON 10th & 25th OF EVERY MONTH AND PERMITTED AT PSO PATRIKA CHANNEL, AHMEDABAD-2 ON EVERY 12/13/14 & 27/28/29 THE Ev

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની વિશેષ ઉપસ્થિતિમાં દેશભરમાં યોજાયેલ કાર્યક્રમો-વિશેષ મુલાકાતોની તસવીરો

Editor : Publishers :
Surendrabhai Motilal Patel
on Behalf of
Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh
Published From
Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh
J. P. Chowk, Khanpur, Ahmedabad-380001.